

LATVIJAS BANKA

LATVIJAS BANKAS 2016. GADA FINANŠU PĀRSKATI
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS LATVIJAS BANKAS PADOMEI

SATURS

Bilance	3
Peļņas un zaudējumu aprēķins	5
Kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskats	6
Finanšu pārskatu skaidrojumi	7
Neatkarīgu revidentu ziņojums Latvijas Bankas padomei	46

SAĪSINĀJUMI

ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
NCB	nacionālā centrālā banka
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PAIP	paplašinātā aktīvu iegādes programma
PVN	pievienotās vērtības nodoklis
SDR	Speciālās aizņēmuma tiesības (<i>Special Drawing Rights</i>)
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SN	solidaritātes nodoklis
SNB	Starptautisko norēķinu banka (<i>Bank for International Settlements</i>)
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VSAIP	"Valsts sektora aktīvu iegādes programma"
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

BILANCE

(gada beigās; tūkst. eiro)

	Skaid- rojums ¹	2016	2015
AKTĪVI			
Zelts un zeltā izteiktās prasības	6.	234 305	207 670
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	7.	3 092 076	2 949 979
Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu		153 992	153 780
Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi		2 938 084	2 796 199
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	8.	358 839	541 073
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	9.	144 564	169 490
Eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	10.	257 160	263 730
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas		257 160	263 730
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	11.	9 071	2 491
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	12.	6 319 754	3 015 433
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri		4 357 306	1 808 374
Pārējie vērtspapīri		1 962 448	1 207 059
Eirosistēmas iekšējās prasības	13.	4 195 918	3 802 596
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā		115 082	115 082
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm		163 480	163 480
Pārējās prasības Eirosistēmā		3 917 356	3 524 034
Pārējie aktīvi	14.	160 618	166 225
KOPĀ AKTĪVI		14 772 305	11 118 687

¹ No 7. lappuses līdz 45. lappusei sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

(turpinājums)

(gada beigās; tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2016	2015
PASĪVI			
Banknotes apgrozībā	15.	4 150 106	3 992 436
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	16.	4 191 147	4 784 410
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)		4 191 147	4 784 410
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	17.	720	8 830
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	18.	212 239	145 894
Saistības pret valdību		46 710	38 055
Pārējās saistības		165 529	107 839
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	19.	17 888	9 099
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	20.	159 844	155 228
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	21.	–	478
Eirosistēmas iekšējās saistības	13.	5 292 395	1 312 104
Saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)		5 292 395	1 312 104
Pārējās saistības	22.	294 614	258 853
Kapitāls un rezerves	23.	453 352	451 355
KOPĀ PASĪVI		14 772 305	11 118 687

PELŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2016	2015
Tīrie procentu ienākumi	33.	56 801	44 953
Procentu ienākumi		102 982	64 696
Procentu izdevumi		-46 181	-19 743
Finanšu operāciju, pārvērtēšanas rezultāta atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā un uzkrājumu finanšu riskiem tīrais rezultāts		-100 590	-11 717
Realizētie finanšu operāciju guvumi	34.	38 539	37 216
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	23., 35.	-52 729	-13 633
Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam	36.	-86 400	-35 300
Tīrie komisijas maksas izdevumi		-2 200	-1 388
Komisijas maksas ienākumi		396	422
Komisijas maksas izdevumi		-2 596	-1 810
Ienākumi no līdzdalības kapitālā	37.	5 242	4 157
Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts	38.	10 834	25 675
Citi bankas darbības ienākumi	39.	81 051	1 762
TĪRIE IENĀKUMI		51 138	63 442
Darba samaksa	40.	-17 184	-16 932
Sociālās apdrošināšanas izdevumi un solidaritātes nodoklis	40.	-3 852	-3 518
Naudas zīmju iegādes izdevumi	41.	-7 283	-1 955
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	14.	-3 755	-3 722
Pārējie bankas darbības izdevumi	42.	-7 291	-7 278
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		11 773	30 037

KOPĒJĀS ATZĪTĀS PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU PĀRSKATS

(tūkst. eiro)

	Skaid- rojums	2016	2015
Pārskata gada peļņa		11 773	30 037
Pārvērtēšana	23.	-16 416	-13 537
Uzkrātā pārvērtēšanas rezultāta realizēšana	23.	-26 565	-33 773
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	23., 35.	52 729	13 633
Pārvērtēšanas konta pārmaiņas kopā	23.	9 748	-33 677
KOPĀ		21 521	-3 640

Latvijas Bankas valde 2017. gada 10. martā apstiprināja šos finanšu pārskatus, kas sniegti no 3. lappuses līdz 45. lappusei.

LATVIJAS BANKAS VALDE

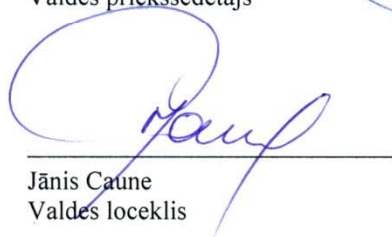

Māris Kālis
Valdes priekšsēdētājs

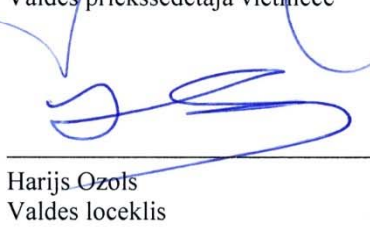
Ilze Pošuma
Valdes priekšsēdētāja vietniece

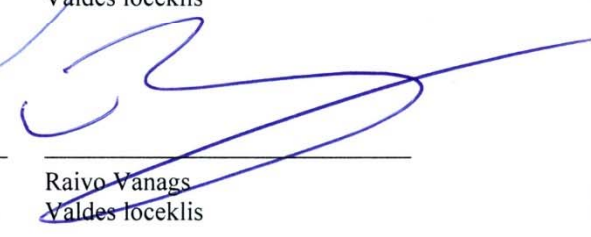
Jānis Blūms
Valdes loceklis

Jānis Caune
Valdes loceklis

Harijs Ozols
Valdes loceklis

Raivo Vanags
Valdes loceklis

FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

1. PAMATDARBĪBA

Latvijas Banka ir Latvijas Republikas centrālā banka un ECBS un Eirosistēmas dalībniece. Tā dibināta 1922. gada 19. septembrī (darbība atjaunota 1990. gadā). Latvijas Banka savā darbībā ievēro Latvijas Republikas un ES tiesību aktus, kā arī ECB tiesību aktus atbilstoši Līgumam par Eiropas Savienības darbību un ECBS un ECB Statūtiem.

Saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti. Latvijas Bankai ir šādi pamatuzdevumi:

- līdzdarboties Eirosistēmas monetārās politikas veidošanā un īstenošanā;
- pārvaldīt ārējās rezerves un pārējos finanšu ieguldījumus;
- nodrošināt skaidrās naudas apriti Latvijā un piedalīties skaidrās naudas aprites nodrošināšanā eiro zonā;
- veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību;
- sagatavot un publicēt statistisko informāciju, lai nodrošinātu Latvijas Bankas uzdevumu izpildi;
- sadarboties ar ECB, pārējo ES valstu un citu valstu centrālajām bankām un citām finanšu institūcijām;
- darboties kā Latvijas valdības finanšu aģentam un sniegt finanšu pakalpojumus citiem tirgus dalībniekiem;
- konsultēt Latvijas Republikas Saeimu un Ministru kabinetu monetārās politikas un citos ar Latvijas Bankas uzdevumu veikšanu saistītos jautājumos;
- uzturēt Kredītu reģistru;
- izsniegt Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, izņemot kredītiestādes, atļaujas (licences) ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanai un pārdošanai komercdarbības veidā.

2016. gada 1. jūlijā Latvijas Banka uzsāka pildīt Valsts analīzes centra un Monētu valsts analīzes centra funkcijas, tādējādi nodrošinot efektīvu naudas viltojumu analīzi un būtiski paātrinot to reģistrāciju un sistematizāciju.

Latvijas Banka neprasa un nepieņem norādījumus no Latvijas un citu ES valstu valdībām, ES institūcijām un citām nacionālajām, ārvalstu vai starptautiskajām institūcijām un to struktūrām. Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā un to praktiskajā īstenošanā. Latvijas Bankas uzraudzību veic Latvijas Republikas Saeima.

Latvijas Banka savu darbību tās uzdevumu izpildes ietvaros galvenokārt finansē no finanšu ieguldījumu pārvaldīšanas ienākumiem.

Latvijas Bankas centrālais birojs atrodas K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā. Skaidrās naudas glabāšanu, apstrādi un apriti Latvijas Banka nodrošina, izmantojot tās filiāles Rīgā un Liepājā.

2. NOZĪMĪGĀKIE GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Šajā skaidrojumā sniegts finanšu pārskatu sagatavošanā izmantoto nozīmīgāko Latvijas Bankas grāmatvedības principu īss apraksts.

2.1. Grāmatvedības politikas maiņa

Latvijas Bankas padome 2016. gadā grozīja "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku", nosakot, ka Latvijas Bankas emitētās lata naudas zīmes, kuras nav apmainītas pret eiro naudas zīmēm, bilancē uzrāda, ņemot vērā šo lata banknošu un monētu apmaiņas iespējamību. Grāmatvedības politikas maiņas rezultātā saistības par emitētajām lata naudas zīmēm samazinātas par 78.1 milj. eiro, atzīstot attiecīgus ienākumus (sk. 22.1. un 39. skaidrojumu). Grāmatvedības politikas maiņa piemērota perspektīvi.

2.2. Finanšu pārskatu sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar ECB 2016. gada 3. novembra Pamatnostādni par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (pārstrādāta versija) (ECB/2016/34), Latvijas Bankas padomes kārtību "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" un likuma "Par Latvijas Banku" prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu.

2.3. Finanšu pārskatu posteņu novērtēšanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu grāmatvedības principu. Zelts, parāda vērtspapīri (izņemot līdz termiņa beigām turētos parāda vērtspapīrus un monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus, kas novērtēti amortizēto izmaksu vērtībā), līdzdalība kapitālā (izņemot līdzdalību ECB kapitālā), biržā tirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un atvasinātie procentu likmju finanšu instrumenti novērtēti patiesajā vērtībā. Biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi novērtēti saskaņā ar 2.16. skaidrojumā aprakstītajiem principiem, un šo līgumu uzskaites vērtības un patiesās vērtības salīdzinājums atspoguļots 5. skaidrojumā.

2.4. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, par kādu iespējams pārdot finanšu aktīvu vai nodot finanšu saistības ierastā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā.

Finanšu instrumentu patieso vērtību Latvijas Banka nosaka, pamatojoties uz kotētajām cenām aktīvā tirgū, citiem finanšu tirgus informācijas avotiem vai diskontētajām naudas plūsmām. Diskontētās naudas plūsmas tiek modelētas, pamatojoties uz kotētajām finanšu instrumentu tirgus cenām un naudas tirgus procentu likmēm. Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu, kā arī to finanšu instrumentu, kuri nav novērtēti patiesajā vērtībā, bet kuru aplēstā patiesā vērtībā atšķiras no to uzskaites vērtības, sadalījums, ņemot vērā patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju, atspoguļots 5. skaidrojumā.

2.5. Ārvalstu valūtu un zelta novērtējums

Ārvalstu valūtu novērtēšanai Latvijas Banka piemēro ECB publicētos ārvalstu valūtu kursus. Zelta cenu nosaka, pamatojoties uz kotēto zelta tirgus cenu ASV dolāros un ECB publicēto ASV dolāra kursu attiecībā pret eiro. SDR kursu nosaka, pamatojoties uz SVF publicētajiem SDR valūtu groza svāriem un ECB publicētajiem attiecīgo valūtu kursiem.

Darījumi ārvalstu valūtās grāmatoti eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās izteiktas eiro pēc attiecīgā ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas sākotnējo vai amortizēto izmaksu vērtībā, izteiktas eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā.

Darījumus ārvalstu valūtās iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijas aprēķinā. Darījumi ārvalstu valūtā, kuri samazina attiecīgo valūtas pozīciju, rada realizētos guvumus vai zaudējumus. Darījumu ārvalstu valūtās un ārvalstu valūtas pozīcijas pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve (pārvērtēšanas konts) saskaņā ar 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem principiem. Šajā skaidrojumā un 2.24. skaidrojumā aprakstītie darījumu ārvalstu valūtās novērtējuma un uzskaites principi piemēroti arī zeltam.

Nozīmīgākie 2016. gada un 2015. gada beigās bilances sagatavošanā izmantotie ārvalstu valūtu kursi (valūtas vienības par 1 eiro) un zelta cena (eiro par Trojas unci) ir šādi.

	(gada beigās)		
	2016	2015	Pārmaiņas (%)
ASV dolārs (USD)	1.0541	1.0887	-3.2
Japānas jena (JPY)	123.40	131.07	-5.9
Kanādas dolārs (CAD)	1.4188	1.5116	-6.1
Lielbritānijas sterliņu mārciņa (GBP)	0.85618	0.73395	16.7
Zelts (XAU)	1098.046	973.225	12.8

2.6. Finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas bilancē tad, kad Latvijas Banka kļuvusi par attiecīgajā finanšu darījumā iesaistīto personu.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad beidzas vai ir nodotas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām, kas izriet no attiecīgā finanšu aktīva, tādējādi ar to saistītie riski un tiesības uz atlīdzību ir nodotas un Latvijas Banka nesaglabā kontroli pār aktīvu. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad attiecīgās saistības tiek dzēstas.

Finanšu aktīvu pirkšana vai pārdošana parastajā veidā tiek atzīta un atzīšana tiek pārtraukta norēķinu dienā.

2.7. Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaits

Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu veic un finanšu pārskatos tīro atlikumu uzrāda tikai tad, ja iepriekš noslēgts līgums par finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu un paredzēta vienlaicīga attiecīgo aktīvu atsavināšana un saistību dzēšana.

2.8. Aplēšu un pieņēmumu izmantošana

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas aplēses un izdarīti pieņēmumi, kas ietekmē atsevišķu finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu, saistību un iespējamo saistību apjomu. Notikumi nākotnē var ietekmēt minētās aplēses un pieņēmumus. Šādu aplēšu un pieņēmumu maiņas ietekme tiek uzrādīta pārskata gada un turpmāko gadu, uz kuriem tā attiecas, finanšu pārskatos.

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas šādas svarīgākās aplēses un izdarīti šādi pieņēmumi: attiecībā uz aktīvu vērtības samazināšanos (sk. 2.20. skaidrojumu), SNB akciju novērtēšanas patiesajā vērtībā metodi (sk. 14.2. skaidrojumu), lata banknošu un monētu, kuras nav apmainītas pret eiro naudas zīmēm, apmaiņas iespējamību (sk. 2.21. skaidrojumu), pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiku (sk. 2.18. un 2.19. skaidrojumu), kolekcijas monētu atpirkšanas iespējamību (sk. 2.22. skaidrojumu), uzkrājumiem tirgus riskam un kredītriskam (sk. 2.23. un 36. skaidrojumu), patiesās vērtības noteikšanas iedalījumu (sk.

5. skaidrojumu) un sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikuma daļas atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā metodi (sk. 23. skaidrojumu).

2.9. Zelts un zeltā izteiktās prasības

Zeltu bilancē uzrāda tā tirgus vērtībā saskaņā ar 2.5. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

Zelta pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.10. Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā, izņemot līdz termiņa beigām turētos parāda vērtspapīrus un monetārās politikas mērķiem turētos vērtspapīrus, kas novērtēti amortizēto izmaksu vērtībā. Līdz termiņa beigām turēti vērtspapīri ir tādi vērtspapīri ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kurus Latvijas Bankai ir nolūks turēt līdz to termiņa beigām.

Vērtspapīru procenti, t.sk. prēmija un diskonts, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi (sk. arī 2.25. skaidrojumu).

Parāda vērtspapīru darījumu un patiesajā vērtībā uzrādīto parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā vērtspapīru pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.11. Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu

Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas nopirkti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu, nav uzrādīti Latvijas Bankas bilancē. Vērtspapīru pirkšanas rezultātā samaksātie naudas līdzekļi uzrādīti Latvijas Bankas bilancē nominālvērtībā kā prasības pret vērtspapīru pārdevēju.

Vērtspapīru pirkšanas un atpārdošanas cenas starpība pakāpeniski atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.12. Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu

Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas pārdoti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu, uzrādīti attiecīgajā Latvijas Bankas bilances posteņi kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Vērtspapīru pārdošanas rezultātā saņemtie naudas līdzekļi atspoguļoti bilancē nominālvērtībā kā saistības pret vērtspapīru pircēju.

Vērtspapīru pārdošanas un atpirkšanas cenas starpība pakāpeniski atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.13. Vērtspapīru aizdošanas darījumi

Vērtspapīri, kas aizdoti saskaņā ar automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas līgumiem, uzrādīti bilancē kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Saņemtais nodrošinājums bilancē uzrādīts tikai tad, ja to veido Latvijas Bankas kontā ieskaitītu naudas līdzekļu ķīla.

Ienākumi par vērtspapīru aizdošanu atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

2.14. Aizdevumi kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības

Aizdevumi kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības bilancē uzrādītas nominālvērtībā.

2.15. Līdzdalība kapitālā

Līdzdalība kapitālā ietver Latvijas Bankas ilgtermiņa ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos. Latvijas Bankai nevienā institūcijā nav kontroles vai būtiskas ietekmes, tāpēc līdzdalība kapitālā netiek uzskaitīta kā ieguldījums meitassabiedrībā vai asociētajā sabiedrībā. Pašu kapitāla instrumenti uzrādīti bilancē patiesajā vērtībā, izņemot līdzdalību ECB kapitālā, ko saskaņā ar ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteikto bilancē uzrāda sākotnējo izmaksu vērtībā.

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve.

2.16. Atvasinātie finanšu instrumenti

Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem, kuru līgumvērtība vai nosacītā vērtība uzrādīta ārpusbilances posteņos. Biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus darījuma dienā iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijā pēc darījuma tagadnes kursa un uzrāda bilancē eiro pēc attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Pārējos atvasinātos finanšu instrumentus uzrāda bilancē patiesajā vērtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu procenti, t.sk. biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu tagadnes un nākotnes procentu likmju starpība, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi vai izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā. Biržā tirgoto procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ņemot vērā veikto norēķinu. Pārējo atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances posteņi "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve saskaņā ar 2.24. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.17. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi

Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi uzrādīti bilancē pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

2.18. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir materiāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Pamatlīdzekļu kapitalizācijas limits ir 150 eiro, izņemot nekustamā īpašuma uzlabojumu un pamatlīdzekļu daļu nomaiņas izmaksas, kurām Latvijas Bankas valde noteikusi augstāku kapitalizācijas limitu atkarībā no to nozīmīguma. Pamatlīdzekļi tiek izmantoti pakalpojumu sniegšanai, kā arī citu pamatlīdzekļu uzturēšanai un Latvijas Bankas darbības nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzrādīti bilancē sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Nolietojumu aprēķina noteiktajā pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laikā pēc lineārās metodes. Būvniecības vai sagatavošanas stadijā esošajiem pamatlīdzekļiem, zemei un mākslas priekšmetiem nolietojums netiek rēķināts. Ēkas un būves tiek uzskaitītas pa atsevišķiem komponentiem, un katram komponentam noteikts atšķirīgs lietderīgās lietošanas laiks.

2016. gadā pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks netika mainīts. 2016. un 2015. gadā noteiktais pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks bija šāds.

	(gados)	
	2016	2015
Ēkas un to sastāvdaļas, teritorijas labiekārtošana, t.sk.	5–100	5–100
ēku būvkonstrukcijas	100	100
ēku apdare, iekārtas un inženierkomunikācijas	5–20	5–20
Transportlīdzekļi	10–15	10–15
Telņu iekārtas un inventārs	5–25	5–25
Naudas apstrādes, pārbaudes un glabāšanas iekārtas	5–15	5–15
Datortehnika un telekomunikāciju aparātūra	2–5	2–7
Pārējie pamatlīdzekļi	5–15	5–15

Saskaņā ar vispārpieņemtajiem risku ierobežojošo darījumu uzskaites principiem atsevišķu pamatlīdzekļu sākotnējo izmaksu vērtībā ietverts ar to izveidi saistīto valūtas risku ierobežojošo finanšu darījumu efektīvais rezultāts.

2.19. Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi ir nemateriāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Nemateriālo aktīvu kapitalizācijas limits ir 150 eiro. Nemateriālie aktīvi ietver programmatūru lietošanas tiesības un citas tiesības.

Nemateriālie aktīvi uzrādīti bilancē to sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīta uzkrātā amortizācija un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Attiecīgo tiesību iegādes izmaksu amortizāciju aprēķina to lietderīgās lietošanas laikā, bet ne ilgāk par 10 gadiem, izmantojot lineāro metodi.

Latvijas Bankas veiktās programmatūru izstrādes izmaksas tiek atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.20. Aktīvu vērtības samazināšanās

Aktīva vērtības samazināšanās notiek, ja tā uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību. Atklājot aktīva vērtības samazināšanās pazīmes, attiecīgajam aktīvam tiek aplēsta atgūstamā vērtība un, ja atgūstamā vērtība ir mazāka par attiecīgā aktīva uzskaites vērtību, tiek izveidoti atbilstoši vērtības samazināšanās uzkrājumi. Šos vērtības samazināšanās uzkrājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, attiecīgi samazinot aktīva uzskaites vērtību.

Monetārās politikas mērķiem turētajiem vērtspapīriem aktīva vērtības samazināšanās novērtējumu veic ECB, nosakot, vai gaidāmas pārmaiņas nākotnes naudas plūsmās un vai pastāv citi faktori, kas apgrūtinātu vērtspapīra emitenta saistību izpildi. Aktīvu vērtības samazināšanās notiek, ja monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību, kas savukārt noteikta kā tagadnes vērtība aplēstajai nākotnes naudas plūsmai. ECB Padome apstiprina ECB veiktā aktīvu vērtības samazināšanās novērtējuma rezultātus.

2.21. Nauda apgrozībā

Ievērojot to, ka eiro banknotes emitē visas eiro zonas NCB un ECB, tās savā bilancē uzrāda noteiktu daļu no kopējā Eurosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma. ECB piešķirtā daļa ir 8% no kopējā Eurosistēmas emitēto banknošu apjoma, NCB – pārējie 92%, kas sadalīti atbilstoši katras NCB daļai ECB kapitālā un uzrādīti bilances postenī "Banknotes apgrozībā". Latvijas Bankai piešķirtā daļa no kopējā Eurosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma ir lielāka nekā Latvijas Bankas faktiski emitēto eiro banknošu tīrais apjoms (sk. 15. skaidrojumu), tāpēc bilances postenī "Eurosistēmas iekšējās prasības" uzrādītas prasības pret ECB par banknošu pārdali Eurosistēmā.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu latu skaidrās naudas nomainīgas pret eiro periods Latvijas Bankā ir bez termiņa ierobežojuma.

Latvijas Bankas emitētās lata banknotes un monētas, kuras nav apmainītas pret eiro naudas zīmēm, bilancē uzrāda, ievērojot šo lata naudas zīmju apmaiņas iespējamību 20 gadu laikā kopš eiro ieviešanas.

Latvijas Bankas emitētās un apgrozībā esošās eiro monētas un tās lata banknotes un monētas, par kurām Latvijas Banka atzinusi saistības, izņemot kolekcijas monētas, uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības" nominālvērtībā.

2.22. Kolekcijas monētas

Pārdotās kolekcijas monētas neietver bilances saistībās, jo šo monētu atpirkšanas iespējamība ir neliela vai arī tajās esošā dārgmetāla vērtība pārsniedz to nominālvērtību. Kolekcijas monētu pārdošanas ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Lata zelta apgrozības un jubilejas un piemiņas monētām piemēro kolekcijas monētām noteiktos grāmatvedības principus.

2.23. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti finanšu pārskatos, ja pagātnes notikumu vai darījumu rezultātā Latvijas Bankai izveidojies juridisks vai prakses radīts pienākums, kura apjomu iespējams ticami novērtēt un kura izpildes rezultātā gaidāma naudas līdzekļu aizplūde no Latvijas Bankas.

Papildus tam, balstoties uz pamatotām risku aplēsēm, Latvijas Bankas padome lemj par uzkrājumu veidošanu tirgus riskam (cenas, procentu likmju un valūtas risks) un kredīriskam saistībā ar Latvijas Bankas ieguldījumu pārvaldīšanas un citiem finanšu darījumiem (sk. arī 36. skaidrojumu).

2.24. Finanšu instrumentu un ārvalstu valūtas un zelta pozīcijas peļņas un zaudējumu atzīšana

Finanšu instrumentu un ārvalstu valūtas un zelta pozīcijas peļņa un zaudējumi atzīti saskaņā ar šādiem principiem, kas noteikti ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem:

- a) realizētie guvumi un realizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā;
- b) nerealizētie guvumi atzīti bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve;
- c) pārskata gada beigās bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve ietvertie nerealizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie pārsniedz iepriekš aprēķinātos attiecīgā finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas pārvērtēšanas guvumus;
- d) nerealizētie zaudējumi, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, nākamajos gados netiek reversēti un ieskaitīti ar attiecīgā finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas nerealizētajiem guvumiem;
- e) nerealizētos zaudējumus, kas aprēķināti finanšu instrumentam vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai, neieskaita ar citam finanšu instrumentam vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai aprēķinātajiem nerealizētajiem guvumiem.

Realizētos un nerealizētos guvumus un zaudējumus aprēķina pēc finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējo izmaksu metodes. Finanšu instrumenta vai ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējās izmaksas samazina vai palielina par nerealizētajiem zaudējumiem, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2.25. Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Procentu ienākumi ietver procentus par vērtspapīriem, vērtspapīru aizdošanu, izvietotajiem noguldījumiem, izsniegtajiem aizdevumiem, biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, Eurosistēmas iekšējām prasībām, kā arī negatīvos procentus par piesaistītajiem noguldījumiem. Procenti par vērtspapīriem ietver arī prēmiju un diskontu, ko amortizē vērtspapīra termiņa laikā pēc lineārās metodes.

Procentu izdevumi ietver procentus par piesaistītajiem Latvijas valdības, kredītiestāžu un citu finanšu institūciju noguldījumiem, procentus par biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, Eirosistēmas iekšējām saistībām, kā arī negatīvos procentus par izvietotajiem noguldījumiem.

Saņemamie negatīvie procenti peļņas un zaudējumu aprēķinā uzrādīti kā procentu ienākumi, bet maksājамie negatīvie procenti – kā procentu izdevumi. Bilancē uzkrātie negatīvie procenti par saistībām uzrādīti bilances postenī "Pārējie aktīvi", bet uzkrātie negatīvie procenti par aktīviem – bilances postenī "Pārējās saistības".

2.26. Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā finanšu instrumenta atsavināšanas brīdī vai norēķinu brīdī.

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver realizētos atvasināto finanšu instrumentu, parāda vērtspapīru un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

2.27. Ienākumi no līdzdalības kapitālā

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve.

Dividendes no līdzdalības kapitālā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, iegūstot to saņemšanas tiesības.

Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu ECB Padome veic ienākumu, kurus ECB gūst par prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā, kā arī "Vērtspapīru tirgu programmas", "Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmas", trešās "Nodrošināto obligāciju iegādes programmas" un VSAIP ietvaros gūto ienākumu starpperioda sadali par pārskata gadu, kurā šie ienākumi radušies. ECB starpperioda peļņas sadale notiek nākamā gada janvārī, tomēr ECB Padome var nolemt to neveikt, ja ECB pārskata gada peļņa ir mazāka par ECB ienākumiem, kas iekļauti ECB starpperioda peļņas sadalē, kā arī ja ECB Padome nolemj izveidot uzkrājumus valūtas kursa, procentu likmju un zelta cenas riskam un kredītriskam. Turklāt ECB Padome var nolemt veikt atskaitījumus no ECB starpperioda peļņas sadales rezultāta par ECB izdevumiem saistībā ar eiro banknošu emisiju un apkalpošanu, bet nepārsniedzot ienākumus par prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā.

Pēc ECB gada finanšu pārskatu apstiprināšanas ECB Padome sadala atlikušo pārskata gadā gūtās ECB peļņas daļu eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā (sk. 13.1. skaidrojumu).

Ienākumi no līdzdalības ECB kapitālā uzrādīti peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Ienākumi no līdzdalības kapitālā".

2.28. Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem eiro zonas NCB gūst ienākumus, īstenojot Eirosistēmas vienoto monetāro politiku. Eirosistēmas kopējie monetārie ienākumi atbilst ienākumiem no aktīviem, kas rodas, emitējot eiro banknotes un piesaistot kredītiestāžu noguldījumus. Šie ienākumi tiek pārdaļīti eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā. Pirmos sešus gadus pēc pievienošanās Eirosistēmai NCB monetārie ienākumi tiek koriģēti saskaņā ar noteiktu koeficientu, lai novērstu nozīmīgas eiro zonas NCB ienākumu svārstības (sk. arī 33. skaidrojumu).

Latvijas Bankas fīrie samaksātie monetārie ienākumi ietver ienākumus par Latvijas Bankas iezīmētajiem aktīviem, no kuriem atskaitīti izdevumi par Latvijas Bankas monetārajām saistībām. Monetāro ienākumu pārdalei iezīmētie Latvijas Bankas aktīvi ietver zeltu, monetārās politikas operāciju rezultātā iegūtos aktīvus, Eirosistēmas iekšējās prasības, kā arī tādu pārējo aktīvu apjomu, kurš nepieciešams, lai pilnībā segtu monetārās saistības. Savukārt Latvijas Bankas monetārās saistības ietver banknotes apgrozībā, kredītiestāžu noguldījumus monetārās politikas operāciju rezultātā, kā arī Eirosistēmas iekšējās saistības.

Latvijas Bankas saņemtie monetārie ienākumi atbilst Latvijas Bankas Eirosistēmas kopējo monetāro ienākumu daļai, kas noteikta, pamatojoties uz Latvijas Bankas daļu ECB kapitālā.

2.29. Banknošu un monētu iegādes izdevumi

Banknošu un monētu iegādes izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā banknošu un monētu iegādes brīdī.

2.30. Pārējie izdevumi un ienākumi

Pārējos bankas darbības izdevumus un ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrāto izdevumu un uzkrāto ienākumu summu pārskata periodam aprēķina atbilstoši pārskata periodā saņemto vai sniegto pakalpojumu apjomam. Nomas maksājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam.

3. LATVIJAS BANKAS FINANSIĀLĀ STĀVOKĻA UN DARBĪBAS FINANŠU REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

3.1. Finansiālais stāvoklis

Latvijas Bankas aktīvi 2016. gadā palielinājās par 3 653.6 milj. eiro, un to galvenokārt noteica vērtspapīru iegādes monetārās politikas un ieguldījumu mērķiem.

Īstenojot ECB Padomes 2015. gada 22. janvāra lēmumu par PAIP un ECB Padomes 2016. gada 10. marta lēmumu par VSAIP papildināšanu, Latvijas Banka 2016. gadā veica Latvijas valdības un starptautisko institūciju emitētu vērtspapīru iegādes un galvenokārt šo iegāžu rezultātā bilances posteņa "Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri" atlikums pieauga par 2 548.9 milj. eiro. Euro zonas NCB iegādājās VSAIP vērtspapīrus proporcionāli to daļām ECB kapitālā.

Aktīvu pieaugumu bilances posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem", "Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi" un "Pārējie vērtspapīri" galvenokārt noteica ieguldījumu veikšana atbilstoši ECB Padomes noteiktajiem likviditātes pārvaldības principiem (sk. arī 4. skaidrojumu).

2016. gadā monetārās politikas operāciju (galvenokārt ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju) rezultātā kredītiestādēm izsniegto Latvijas Bankas aizdevumu apjoms samazinājās par 6.6 milj. eiro.

Pārējās prasības Eirosistēmā pieauga par 393.3 milj. eiro, un to galvenokārt noteica prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā pieaugums (sk. arī 13.4. skaidrojumu).

Banknotes apgrozībā 2016. gadā palielinājās par 157.7 milj. eiro atbilstoši euro zonas NCB kopējā banknošu apgrozībā apjoma pieaugumam.

2016. gada beigās par 593.3 milj. eiro samazinājās kredītiestāžu noguldījumu atlikums, kas atspoguļots bilances postenī "Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā".

Pārrobežu maksājumu rezultātā pieauga bilances postenī "Eirosistēmas iekšējās saistības" uzrādītās saistības pret ECB par norēķinu rezultātu TARGET2 sistēmā (5 292.4 milj. eiro; 2015. gada beigās – 1 312.1 milj. eiro). Minēto pieaugumu galvenokārt noteica Latvijas Bankas maksājumi saistībā ar Latvijas valdības un starptautisko institūciju emitētu vērtspapīru iegādēm, ieguldījumu portfeļu pieaugums, kā arī kredītiestāžu noguldījumu atlikuma samazinājums.

Latvijas Bankas kapitāls un rezerves palielinājās par 2.0 milj. eiro, un to noteica finanšu instrumentu novērtējuma tīrās pārmaiņas (9.7 milj. eiro) un 2016. gadā gūtā peļņa (11.8 milj. eiro). Savukārt samazinošu ietekmi radīja valsts ieņēmumos ieskaitītā 2015. gadā gūtās peļņas daļa (19.5 milj. eiro).

3.2. Darbības finanšu rezultāti

Latvijas Banka 2016. gadā guva 11.8 milj. eiro peļņu (2015. gadā – 30.0 milj. eiro). Tīrie procentu ienākumi 2016. gadā bija par 11.8 milj. eiro lielāki nekā 2015. gadā.

Procentu ienākumu pieaugumu par 38.3 milj. eiro ietekmēja procentu ienākumu par ieguldījumiem kāpums 16.1 milj. eiro apjomā, augot ieguldījumu apjomam un augstāka ienesīguma finanšu instrumentu īpatsvaram kopējā ieguldījumu apjomā. Procentu ienākumi par monetārajām operācijām palielinājās par 22.4 milj. eiro galvenokārt sakarā ar 2016. gadā VSAIP ietvaros īstenotajām vērtspapīru iegādēm un lielākiem saņemtajiem negatīvajiem procentiem par kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumiem.

Procentu izdevumu pieaugumu par 26.4 milj. eiro galvenokārt noteica procentu izdevumu par ieguldījumiem kāpums saistībā ar Latvijas Bankas veiktajiem valūtas riska ierobežošanas darījumiem.

Realizētos finanšu operāciju guvumus būtiski ietekmēja 2016. gadā īstenotā ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļa daļēja atsavināšana (sk. arī 4. skaidrojumu) – tās dēļ parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi pieauga par 36.7 milj. eiro.

Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā apjoms bija 52.7 milj. eiro, un to ietekmēja vērtspapīru negatīvā pārvērtēšanas rezultāta pieaugums, kuru noteica ienesīguma likmju kāpums 2016. gada nogalē.

Latvijas Bankas padomes 2016. gadā izveidotie uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam bija par 51.1 milj. eiro lielāki nekā 2015. gadā galvenokārt saistībā ar ieguldījumu apjoma palielināšanos un ieguldījumu struktūras pārmaiņām 2016. gadā.

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ienākumi, ko euro zonas NCB gūst, īstenojot Eirosistēmas monetāro politiku, tiek pārdalīti euro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā. Latvijas Bankas tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts 2016. gadā bija 10.8 milj. eiro (2015. gadā – 25.7 milj. eiro).

Citu bankas darbības ienākumu pieaugumu galvenokārt noteica saistību par emitētajām lata naudas zīmēm pārvērtēšana.

Kopējais atzītais finanšu rezultāts, kas ietver arī pārvērtēšanas konta atlikuma pārmaiņas, palielinājās par 25.2 milj. eiro, un to galvenokārt noteica lielāks peļņas un zaudējumu aprēķinā atzītais finanšu instrumentu negatīvais rezultāts (39.1 milj. eiro), vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta pieaugums par 9.0 milj. eiro un pārskata gada peļņas sarukums par 18.2 milj. eiro salīdzinājumā ar 2015. gadu.

Latvijas Bankas darbības turpmāko finanšu rezultātu galvenokārt ietekmēs Eirosistēmas īstenotā monetārā politika un procentu likmju attīstība eiro zonas un ASV finanšu tirgos, jo Latvijas Banka pakļauta procentu likmju riskam.

4. FINANŠU IEGULDĪJUMU POLITIKA

Ieguldījumu pārvaldīšana tiek veikta saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemtajā kārtībā noteiktajiem pamatprincipiem, kas ietver ieguldījumu vērtības saglabāšanu, to likviditātes nodrošināšanu un ienākumu gūšanu pieļaujamā riska ietvaros, nenonākot pretrunā ar Eirosistēmas īstenoto monetāro politiku.

Ieguldījumi ietver bilances posteņos "Zelts un zeltā izteiktās prasības", "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem", "Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm" un "Pārējie vērtspapīri" uzrādītos aktīvus, kā arī atvasinātos finanšu instrumentus un valūtas maiņas tagadnes līgumus, kuru uzskaites vērtība uzrādīta bilancē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

Ieguldījumi tiek pārvaldīti, pēc ieguldījumu stratēģijas un līdzekļu avota tos sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Piesaistīto ieguldījumu portfeļos ietver ieguldījumu daļu, kam atbilst Latvijas Bankas saistības ārvalstu valūtā pret valdību jeb valdības noguldījumi. Ieguldījumi, kas nav iekļauti piesaistīto ieguldījumu portfeļos (trīs ieguldījumi), ietverti 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru, Latvijas valdības vērtspapīru un citos portfeļos. Daļu 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos ietverto ieguldījumu un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļus pārvalda ārējie ieguldījumu pārvaldītāji.

1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru, valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļiem un piesaistīto ieguldījumu portfeļiem noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi.

Ieguldījumu sadalījums pēc ieguldījumu portfeļa veida 2016. gada un 2015. gada beigās bija šāds.

	Portfeļa apjoms (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2016	2015	2016	2015
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	–	3 561 588	–	68.5
1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 043 063	–	52.5	–
Valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	1 156 619	–	19.9	–
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	1 156 594	536 233	19.9	10.3
Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	–	371 829	–	7.2
Ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	–	299 195	–	5.8
Zelta portfelis	234 505	222 411	4.0	4.3
Piesaistīto ieguldījumu portfeļi	159 844	155 228	2.8	3.0
Latvijas valdības vērtspapīru portfelis	49 606	49 323	0.9	0.9
Kopā	5 800 231	5 195 807	100.0	100.0

1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļu neitrālo portfeli 2016. gada beigās veidoja Apvienotās Karalistes, ASV, eiro zonas valstu un Kanādas valdības 1–10 gadu vērtspapīru svērtais indekss. 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi tika izveidoti 2016. gadā, apvienojot 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļus, kuru 2015. gada beigās veidoja Apvienotās Karalistes, ASV, eiro zonas valstu, Japānas un Kanādas valdības 1–3 gadu vērtspapīru svērtais indekss, ar valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeli, kura neitrālo portfeli veidoja Apvienotās Karalistes, ASV, eiro zonas valstu, Japānas un Kanādas valdības 1–10 gadu vērtspapīru svērtais indekss.

Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļu neitrālo portfeli veidoja ASV emitēto un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru indekss.

2016. gada sākumā Latvijas Banka izveidoja valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeli, kuru veido eiro zonas valstu valdības vērtspapīri, kas denominēti eiro. 2016. gadā valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelim tika pievienots ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis.

Piesaistīto ieguldījumu portfeļu neitrālo portfeli veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem.

Latvijas valdības vērtspapīru portfeli veido eiro denominēti Latvijas valdības vērtspapīri, kuru atlikušais termiņš to iegādes brīdī bija 5–10 gadu.

Latvijas Bankas ieguldījumu, izņemot piesaistītos ieguldījumus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro, ierobežojot valūtas risku. Piesaistīto ieguldījumu portfeļiem neitrālā portfeļa valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību valūtai.

Atbilstoši ECB Padomes noteiktajiem likviditātes pārvaldības principiem ieguldījumu portfeļu apjoms salīdzinājumā ar 2015. gada beigām palielināts par 604.4 milj. eiro (2015. gadā salīdzinājumā ar 2014. gada beigām palielināts par 756.4 milj. eiro).

Finanšu risku pārvaldīšanā izmantoto galveno metožu izklāsts sniegts 25.1. skaidrojumā.

BILANCES SKAIDROJUMI

5. PATIESĀS VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

Latvijas Bankas aktīvu patiesā vērtība noteikta, ievērojot šādu hierarhiju (sk. arī 2.4. skaidrojumu):

– kotēta tirgus cena. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu identiska finanšu instrumenta cenu;

– tirgū novērojami dati. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu līdzīga finanšu instrumenta cenu, neaktīvā tirgū kotētu līdzīga vai identiska finanšu instrumenta cenu vai ar modeli, kura datu avots ir tirgū novērojami dati;

– tirgū nenovērojami dati. Patieso vērtību nosaka ar modeli, kurā tirgū nenovērojamu datu izmantojums ir nozīmīgs.

2016. gada un 2015. gada beigās Latvijas Bankas patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi galvenokārt novērtēti, izmantojot kotētu tirgus cenu.

2016. gada un 2015. gada beigās līdzdalība SNB kapitālā novērtēta, izmantojot tirgū nenovērojamus datus. Novērtējums veikts, izmantojot 70% tīro aktīvu vērtības metodi (sk. arī 14.2. skaidrojumu).

Patiesajā vērtībā novērtēto finanšu instrumentu un zelta un to finanšu instrumentu, kuru patiesā vērtība atšķiras no to uzskaites vērtības, iedalījums pēc patiesās vērtības noteikšanas hierarhijas 2016. gada un 2015. gada beigās bija šāds.

	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība			Patiesā vērtība kopā	Uzskaites un patiesās vērtības starpība
		Kotēta tirgus cena	Tirgū novērojami dati	Tirgū nenovērojami dati		
(tūkst. eiro)						
2016. gada 31. decembrī						
Zelts	234 305	234 305	–	–	234 305	–
Vērtspapīri ieguldījumu portfeļos	5 268 697	4 743 742	524 955	–	5 268 697	–
Biržā netirgotie valūtas maiņas līgumi	–13 237	–	–19 110	–	–19 110	–5 873
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	–1	–	–1	–	–1	–
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	4 401 629	4 423 185	–	–	4 423 185	21 556
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	32 235	–	–	32 235	32 235	–
Kopā	9 923 628	9 401 232	505 844	32 235	9 939 311	15 683
2015. gada 31. decembrī						
Zelts	207 670	207 670	–	–	207 670	–
Vērtspapīri ieguldījumu portfeļos	4 203 867	3 736 100	484 277	–	4 220 377	16 510
Biržā netirgotie valūtas maiņas līgumi	33 428	–	30 690	–	30 690	–2 738
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	137	–	137	–	137	–
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	1 808 374	1 798 721	–	–	1 798 721	–9 653
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	30 699	–	–	30 699	30 699	–
Kopā	6 284 175	5 742 491	515 104	30 699	6 288 294	4 119

Šajā skaidrojumā ietvertie parāda vērtspapīri, t.sk. uzkrātie procentu ienākumi par šiem vērtspapīriem, uzrādīti bilances posteņos "Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem", "Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem", "Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro", "Pārējie aktīvi" un "Pārējās saistības".

Biržā netirgoto valūtas maiņas līgumu uzskaites vērtība uzrādīta bilances posteņos "Pārējie aktīvi" vai "Pārējās saistības", savukārt šajā skaidrojumā ietverta kopējā tīrā uzskaites vērtība.

Pārskata gada pēdējās tirgus dienas vidējās tirgus cenas noteiktas, izmantojot elektronisko informācijas sistēmu *Bloomberg* un *Interactive Data* informāciju (kotēta tirgus cena, ja attiecīgā finanšu instrumenta tirgus ir aktīvs; tirgū novērojami dati, ja tirgus ir neaktīvs). Ja minētā kotētā tirgus cena kādam finanšu instrumentam šajās elektroniskajās informācijas sistēmās nav pieejama un finanšu instrumenta tirgus ir neaktīvs, finanšu instrumenta novērtēšanai izmantota tirgus dalībnieka sniegtā cena vai diskontēta naudas plūsma (tirgū novērojami dati).

6. ZELTS UN ZELTĀ IZTEIKTĀS PRASĪBAS

	Trojas unces	Tūkst. eiro
2014. gada 31. decembrī	213 384	210 774
2015. gadā		
Zelta tirgus vērtības samazinājums	x	-3 104
2015. gada 31. decembrī	213 384	207 670
2016. gadā		
Zelta tirgus vērtības pieaugums	x	26 635
2016. gada 31. decembrī	213 384	234 305

Latvijas Banka ierobežo zelta cenas svārstību risku, slēdzot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus (sk. 3.2. un 26. skaidrojumu). Zelta, biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve, bet biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pārvērtēšanas rezultāts, ņemot vērā veikto norēķinu, – peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Realizētie finanšu operāciju guvumi".

2016. gada un 2015. gada beigās Latvijas Bankai nebija zeltā izteiktu prasību.

7. PRASĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

7.1. Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu

Atbilstoši likumam "Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā" Latvijas Banka pilda SVF depozitārija funkcijas un bez atlīdzības apkalpo SVF kontus, kuros uzskaitīti SVF turējumi dalībvalsts nacionālajā valūtā. SVF turējumi eiro ietver Latvijas valdības parādzīmes, kontu Nr. 1, kas tiek izmantots finanšu darījumu veikšanai ar SVF, un kontu Nr. 2, kas tiek izmantots SVF administratīvo izmaksu segšanai un maksājumu saņemšanai.

Latvijas prasības pret SVF ietver SDR un Latvijas kvotu SVF. SDR ir SVF izveidoti starptautiskie rezervju aktīvi, kas tiek izmantoti darījumos starp SVF un tā dalībvalstīm. Kvota SVF atspoguļo attiecīgās valsts dalības apjomu SVF. Latvijas kvota SVF nodrošināta ar tam izsniegto Latvijas valdības parādzīmi un izteikta SDR. 2016. gadā SVF dalībvalstu kvotas tika palielinātas un pārdalītas, lai labāk atspoguļotu SVF dalībvalstu relatīvā svara pārmaiņas pasaules tautsaimniecībā, tāpēc Latvijas kvota SVF tika palielināta par 190 200 tūkst. SDR un attiecīgi par tādu pašu vērtību kopumā pieauga arī Latvijas valdības parādzīmes un konta Nr. 1 atlikums.

Latvijas saistības pret SVF veido SVF turējumi eiro un SVF assignējumi. 2016. gada beigās Latvijas Bankas bilancē uzrādītās prasības pret SVF veido SDR 153 992 tūkst. eiro apjomā (2015. gada beigās – 153 780 tūkst. eiro), bet saistības pret SVF veido SVF rīcībā esošie resursi 1 081 tūkst. eiro apjomā (2015. gada beigās – 474 tūkst. eiro), kas izvietoti SVF kontā Nr. 1 un Nr. 2 (sk. arī 19. skaidrojumu).

Latvijas tīrās prasības pret SVF 2016. gada un 2015. gada beigās bija šādas.

	(tūkst. eiro)		(tūkst. SDR)	
	2016	2015	2016	2015
Latvijas kvota Starptautiskajā Valūtas fondā	423 550	180 864	332 300	142 100
Starptautiskā Valūtas fonda turējumi eiro	-423 501	-180 816	-332 262	-142 062
Latvijas valdības parādzīme	-422 420	-180 342	-331 414	-141 690
Konts Nr. 1	-1 059	-452	-831	-355
Konts Nr. 2	-22	-22	-17	-17
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā	71	70	55	55
SDR	153 992	153 780	120 817	120 821
Vispārējais asignējums	-119 810	-119 640	-93 998	-93 998
Speciālais asignējums	-34 190	-34 141	-26 824	-26 824
Latvijas tīrās prasības pret Starptautisko Valūtas fondu	63	69	50	54

Rezerves pozīcija SVF ir Latvijas kvotas SVF un SVF turējumu eiro starpība, neietverot konta Nr. 2 atlikumu.

7.2. Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Parāda vērtspapīri	2 798 318	2 589 637
Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu	78 550	37 108
Pieprasījuma noguldījumi	61 190	169 439
Ārvalstu valūta kasē	26	15
Kopā	2 938 084	2 796 199

8. PRASĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Parāda vērtspapīri	356 993	538 707
Pieprasījuma noguldījumi	1 846	2 366
Kopā	358 839	541 073

9. PRASĪBAS EIRO PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Parāda vērtspapīri	133 942	164 168
Pieprasījuma noguldījumi	10 622	5 322
Kopā	144 564	169 490

10. EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJU REZULTĀTĀ IZSNIEGTI AIZDEVUMI EIRO

Eirosistēmas aizdevumu monetārās politikas operāciju ietvaros kopapjoms 2016. gada beigās sasniedza 595 874 milj. eiro (2015. gada beigās – 558 989 milj. eiro), t.sk. Latvijas Bankas izsniegto aizdevumu atlikums bija 257.2 milj. eiro (2015. gada beigās – 263.7 milj. eiro). Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ar monetārās politikas īstenošanu saistītie ienākumi un riski, tiem īstenojoties, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā (sk. arī 2.28. skaidrojumu). Zaudējumi no Eurosistēmas aizdevumiem monetārās politikas operāciju ietvaros var rasties tikai tad, ja darījuma partneris neizpilda saistības un darījuma partnera sniegtā nodrošinājuma realizācijas rezultātā atgūtie līdzekļi nav pietiekami (sk. arī 25.1.2. skaidrojumu).

10.1. Galvenās refinansēšanas operācijas

Galvenās refinansēšanas operācijas ir atklātā tirgus operācijas, kuras tiek veiktas likviditāti palielinošo reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu standartizolēs, un to termiņš ir 1 nedēļa. Šīm operācijām ir svarīga nozīme, lai ietekmētu procentu likmju virzību, pārvaldītu likviditāti tirgū un paustu monetārās politikas nostāju. Latvijas Banka 2016. gada un 2015. gada beigās nebija izsniegusi aizdevumus galveno refinansēšanas operāciju ietvaros.

10.2. Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas ir atklātā tirgus operācijas, kuru termiņš ir ilgāks par 1 nedēļu un kuras tiek veiktas reverso darījumu veidā ar mērķi nodrošināt kredītiestādēm ilgāka termiņa papildu finansējumu. Latvijas Bankas veikto ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju atlikums 2016. gada beigās bija 12 500 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 10 000 tūkst. eiro). Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu 2014. gadā tika uzsāktas ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperācijas. Tās ir likviditāti nodrošinošās reversās operācijas, kuras īsteno ar standartizoloju palīdzību, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūras, un kuru mērķis ir veicināt kredītiestāžu veikto māsaimniecību un nefinanšu sabiedrību kredītesānu eiro zonas valstīs. Latvijas Bankas veikto ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju atlikums 2016. gada beigās bija 244 660 tūkst. eiro (beigu termiņš – 2020. gada 24. jūnijs un 30. septembris; 2015. gada beigās – 253 730 tūkst. eiro).

11. PĀRĒJĀS PRASĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM

Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm galvenokārt ietver Latvijas Bankas aprūtinātos aktīvus, lai nodrošinātu darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem. 2016. gada beigās aprūtināto aktīvu uzskaites un tirgus vērtība bija 8 780 tūkst. eiro (2015. gada beigās nav atlikuma). Šajā posteņī ietverti arī Latvijas Bankas eiro zonas valstu kredītiestādēs eiro veiktie pieprasījuma noguldījumi (2016. gada beigās – 291 tūkst. eiro; 2015. gada beigās – 2 491 tūkst. eiro).

12. EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTU VĒRTSPAPĪRI EIRO

2016. gadā Latvijas Banka iegādājās Latvijas valdības un starptautisko institūciju vērtspapīrus VSAIP ietvaros, un tāpēc bilances postenis "Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri" pieauga par 2 548.9 milj. eiro.

Eirosistēmas monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru kopapjoms 2016. gada beigās bija 1 654 026 milj. eiro (2015. gada beigās – 803 135 milj. eiro), no tiem Latvijas Bankas turējumā bija 4 357 306 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 1 808 374 tūkst. eiro). Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ienākumi, kā arī zaudējumi, tiem īstenojoties, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā, izņemot riskus saistībā ar VSAIP ietvaros Latvijas Bankas un citu eiro zonas NCB veiktajām valdības vērtspapīru iegādēm. No Eurosistēmas monetārās politikas mērķiem turēto vērtspapīru kopapjoma 2016. gada beigās VSAIP ietvaros eiro zonas NCB iegādāto valdības vērtspapīru apjoms bija 1 002 725 milj. eiro (2015. gada beigās – 392 018 milj. eiro), no tiem Latvijas Bankas turējumā bija 706 919 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 472 158 tūkst. eiro).

ECB Padome nolēma no 2016. gada aprīļa palielināt vērtspapīru PAIP ietvaros veiktās iegādes mēneša apjomu no 60 000 milj. eiro līdz 80 000 milj. eiro un pēc 2017. gada marta turpināt veikt vērtspapīru mēneša iegādes 60 000 milj. eiro apjomā līdz 2017. gada decembrim vai ilgāk, ja nepieciešams.

Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri un līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Savukārt šo vērtspapīru uzskaites vērtības un patiesās vērtības salīdzinājums atspoguļots 5. skaidrojumā. Pārējie vērtspapīri novērtēti patiesajā vērtībā.

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	4 357 306	1 808 374
Latvijas valdības vērtspapīri	706 919	472 158
Starptautisko institūciju vērtspapīri	3 650 387	1 336 216
Pārējie vērtspapīri	1 962 448	1 207 059
Līdz termiņa beigām neturētie parāda vērtspapīri	1 962 448	909 992
Līdz termiņa beigām turētie parāda vērtspapīri	–	297 067
Kopā	6 319 754	3 015 433

13. EIROSISTĒMAS IEKŠĒJĀS PRASĪBAS/SAISTĪBAS (–)

		(tūkst. eiro)	
	Skaid- rojums	2016	2015
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	13.1.	115 082	115 082
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm	13.2.	163 480	163 480
Prasības par banknošu pārdali Eirosistēmā	13.4.	3 902 650	3 495 103
Citas prasības Eirosistēmā	13.5.	14 706	28 931
Eirosistēmas iekšējās prasības kopā		4 195 918	3 802 596
Saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)	13.3.	–5 292 395	–1 312 104
Eirosistēmas iekšējās saistības kopā		–5 292 395	–1 312 104
Eirosistēmas tīrās iekšējās prasības/saistības (–)		–1 096 477	2 490 492

13.1. Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā

Līdz ar Latvijas pievienošanos ES Latvijas Banka kļuva par ECB kapitāla daļu turētāju. Latvijas Bankas ECB kapitāla atslēga atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem aprēķināta, pamatojoties uz datiem par tās iedzīvotāju skaitu un iekšzemes kopprodukta apjomu. NCB kapitāla atslēgas korigē ik pēc pieciem gadiem vai agrāk, mainoties ES valstu skaitam. Kopš 2014. gada 1. janvāra Latvijas Bankas ECB kapitāla atslēga ir 0.2821%, kas atbilst 30 537 tūkst. eiro.

ECBS un ECB Statūti nosaka, ka eiro zonas NCB pilnā apjomā apmaksā tās parakstīto daļu ECB kapitālā, kā arī iemaksā ECB rezerves kapitālā, uzkrājumos, kas pielīdzināmi rezervēm, un finanšu instrumentu pārvērtēšanas kontā, šos maksājumus veicot proporcionāli savai daļai ECB kapitālā. Kopš 2014. gada 1. janvāra līdzdalība ECB kapitālā sastāv no apmaksātās daļas ECB kapitālā 30 537 tūkst. eiro, iemaksas finanšu instrumentu pārvērtēšanas kontā 42 752 tūkst. eiro un ECB nodoto ārējo rezervju tirgus vērtības un atbilstošās eiro denominētās prasības pret ECB vērtības starpības 41 793 tūkst. eiro apjomā (sk. arī 13.2. skaidrojumu).

ECB kapitāla daļas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū, un Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjomu iespējams palielināt vai samazināt vienīgi šajā skaidrojumā minētajos gadījumos.

	2016	2015
Eiropas Centrālās bankas kopējais parakstītā kapitāla apjoms (tūkst. eiro)	10 825 007	10 825 007
Latvijas Bankas parakstītā un apmaksātā daļa Eiropas Centrālās bankas kapitālā (tūkst. eiro)	30 537	30 537
Latvijas Bankas procentuālā daļa Eiropas Centrālās bankas kapitālā (%)	0.2821	0.2821

NCB procentuālās daļas ECB kapitālā (kapitāla atslēgas) 2016. gada un 2015. gada beigās bija šādas.

	(%)	
	2016	2015
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	2.4778	2.4778
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17.9973	17.9973
<i>Eesti Pank</i>	0.1928	0.1928
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	1.1607	1.1607
<i>Bank of Greece</i>	2.0332	2.0332
<i>Banco de España</i>	8.8409	8.8409
<i>Banque de France</i>	14.1792	14.1792
<i>Banca d'Italia</i>	12.3108	12.3108
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0.1513	0.1513
Latvijas Banka	0.2821	0.2821
<i>Lietuvos bankas</i>	0.4132	0.4132
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0.2030	0.2030
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	0.0648	0.0648
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4.0035	4.0035
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1.9631	1.9631
<i>Banco de Portugal</i>	1.7434	1.7434
<i>Banka Slovenije</i>	0.3455	0.3455
<i>Národná banka Slovenska</i>	0.7725	0.7725
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1.2564	1.2564
Eiro zonas NCB starpsumma	70.3915	70.3915
<i>Българска народна банка (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	0.8590	0.8590
<i>Česká národní banka</i>	1.6075	1.6075
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1.4873	1.4873
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0.6023	0.6023
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1.3798	1.3798
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5.1230	5.1230
<i>Banca Națională a României</i>	2.6024	2.6024
<i>Sveriges Riksbank</i>	2.2729	2.2729
<i>Bank of England</i>	13.6743	13.6743
Ārpus eiro zonas esošo NCB starpsumma	29.6085	29.6085
Kopā	100.0000	100.0000

ECB kopējā parakstītā kapitāla un kopējā apmaksātā kapitāla apjoms 2016. gadā nemainījās.

NCB parakstītās un apmaksātās daļas ECB kapitālā 2016. gada un 2015. gada beigās bija šādas.

(tūkst. eiro)

	Parakstītais kapitāls		Apmaksātais kapitāls	
	2016	2015	2016	2015
<i>Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique</i>	268 222	268 222	268 222	268 222
<i>Deutsche Bundesbank</i>	1 948 209	1 948 209	1 948 209	1 948 209
<i>Eesti Pank</i>	20 871	20 871	20 871	20 871
<i>Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland</i>	125 646	125 646	125 646	125 646
<i>Bank of Greece</i>	220 094	220 094	220 094	220 094
<i>Banco de España</i>	957 028	957 028	957 028	957 028
<i>Banque de France</i>	1 534 899	1 534 899	1 534 899	1 534 899
<i>Banca d'Italia</i>	1 332 645	1 332 645	1 332 645	1 332 645
<i>Central Bank of Cyprus</i>	16 378	16 378	16 378	16 378
<i>Latvijas Banka</i>	30 537	30 537	30 537	30 537
<i>Lietuvos bankas</i>	44 729	44 729	44 729	44 729
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	21 975	21 975	21 975	21 975
<i>Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta</i>	7 015	7 015	7 015	7 015
<i>De Nederlandsche Bank</i>	433 379	433 379	433 379	433 379
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	212 506	212 506	212 506	212 506
<i>Banco de Portugal</i>	188 723	188 723	188 723	188 723
<i>Banka Slovenije</i>	37 400	37 400	37 400	37 400
<i>Národná banka Slovenska</i>	83 623	83 623	83 623	83 623
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	136 005	136 005	136 005	136 005
Eiro zonas NCB starpsumma	7 619 885	7 619 885	7 619 885	7 619 885
<i>Българска народна банка (Bulgārijas Nacionālā banka)</i>	92 987	92 987	3 487	3 487
<i>Česká národní banka</i>	174 012	174 012	6 525	6 525
<i>Danmarks Nationalbank</i>	161 000	161 000	6 038	6 038
<i>Hrvatska narodna banka</i>	65 199	65 199	2 445	2 445
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	149 363	149 363	5 601	5 601
<i>Narodowy Bank Polski</i>	554 565	554 565	20 796	20 796
<i>Banca Națională a României</i>	281 710	281 710	10 564	10 564
<i>Sveriges Riksbank</i>	246 042	246 042	9 227	9 227
<i>Bank of England</i>	1 480 244	1 480 244	55 509	55 509
Ārpus eiro zonas esošo NCB starpsumma	3 205 122	3 205 122	120 192	120 192
Kopā²	10 825 007	10 825 007	7 740 077	7 740 077

² Noapaļošanas dēļ iespējamas atšķirības starp komponentu summu un kopsummu.

13.2. Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem eiro zonas NCB nodod ECB pārvaldīšanā noteiktu ārējo rezervju apjomu. Nododamo ārējo rezervju apjomu nosaka atbilstoši katras eiro zonas NCB procentuālajai daļai ECB kapitālā. Par ECB nodotajām ārējām rezervēm Latvijas Banka saņēma eiro denominētu prasību pret ECB 163 480 tūkst. eiro apjomā, t.i., proporcionāli pārējo eiro zonas NCB attiecīgo prasību vērtībai. ECB nodoto ārējo rezervju tirgus vērtības un atbilstošās eiro denominētās prasības vērtības starpība 41 793 tūkst. eiro apjomā uzrādīta kā līdzdalība ECB kapitālā (sk. arī 13.1. skaidrojumu). Par ECB nodotajām ārējām rezervēm Latvijas Banka saņem procentu ienākumus, kas tiek aprēķināti saskaņā ar ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi (sk. arī 33. skaidrojumu).

13.3. Prasības/saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un nacionālo centrālo banku korespondentkontiem (neto)

TARGET2 sistēma ir reālā laika bruto norēķinu sistēma liela apjoma maksājumiem eiro. Prasības un saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem veidojas pārrobežu maksājumu rezultātā, par kuriem norēķini tiek veikti ar NCB līdzekļiem. Minēto norēķinu rezultātā veidojas divpusējas prasības un saistības NCB TARGET2 sistēmas kontos. Katru dienu tiek aprēķinātas šo divpusējo atlikumu neto pozīcijas, kas tiek attiecinātas uz ECB, katrai NCB veidojoties vienai neto pozīcijai attiecībā pret ECB. Tā tiek uzrādīta NCB bilancē kā tīrās prasības vai tīrās saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem.

2016. gadā kredītiestāžu un Latvijas Bankas veikto pārrobežu maksājumu rezultātā palielinājās saistības par TARGET2 sistēmas norēķiniem un NCB korespondentkontiem (neto). Minēto pieaugumu galvenokārt noteica Latvijas Bankas maksājumi saistībā ar Latvijas valdības un starptautisko institūciju emitētu vērtspapīru iegādēm, ieguldījumu portfeļu pieaugums, kā arī kredītiestāžu noguldījumu atlikuma samazinājums.

Par minētajām prasībām vai saistībām tiek maksāti procenti saskaņā ar ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi.

13.4. Prasības par banknošu pārdali Eirosistēmā

Ievērojot to, ka eiro banknotes emitē eiro zonas NCB un ECB, tās savā bilancē uzrāda noteiktu daļu no kopējā Eirosistēmas emitēto eiro banknošu apjoma. Ņemot vērā, ka Latvijas Bankai piešķirtā daļa no kopējā emitēto eiro banknošu apjoma ir lielāka nekā Latvijas Bankas faktiski emitēto eiro banknošu tīrais apjoms (sk. 15. skaidrojumu), banknošu apgrozībā korekcijas rezultātā rodas attiecīgas prasības pret ECB par banknošu pārdali Eirosistēmā, kas uzrādītas bilances posteņi "Pārējās prasības Eirosistēmā" (sk. 13. skaidrojumu).

13.5. Citas prasības Eirosistēmā

Citas prasības Eirosistēmā ietver prasības pret ECB par tīro monetāro ienākumu pārdales rezultātu un par ECB starpperioda peļņas sadali.

Latvijas Bankas saņemamie monetārie ienākumi 2016. gadā bija lielāki par tās maksājamiem monetārajiem ienākumiem. Tas radīja prasības pret ECB par tīro monetāro ienākumu pārdales rezultātu, kas 2016. gada beigās bija 10 834 tūkst. eiro (sk. arī 2.28. un 38. skaidrojumu).

Prasības par ECB starpperioda peļņas sadali 3 872 tūkst. eiro apjomā noteiktas atbilstoši Latvijas Bankas procentuālajai daļai ECB kapitālā (sk. arī 2.27. un 37. skaidrojumu).

14. PĀRĒJIE AKTĪVI

		(tūkst. eiro)	
	Skaid- rojums	2016	2015
Uzkrātie ienākumi par parāda vērtspapīriem		63 744	44 421
Pamatlīdzekļi	14.1.	37 611	38 844
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	14.2.	32 235	30 699
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	24.	21 961	47 561
Nemateriālie aktīvi	14.3.	1 973	1 908
Nākamo periodu izdevumi		1 024	1 056
Pārējie uzkrātie ienākumi		886	1 161
Citi pārējie aktīvi		1 184	575
Kopā		160 618	166 225

14.1. Pamatlīdzekļi

(tūkst. eiro)

	Ēkas, teritorijas labiekār- tošana un zeme	Telpu iekārtas un inven- tārs	Dator- tehnika, telekomu- nikāciju aparātūra	Naudas apstrādes, pārbaudes un gla- bāšanas iekārtas	Transport- līdzekļi	Pārējie pamat- līdzekļi	Kopā
2014. gada 31. decembrī							
Izmaksas	57 257	4 997	5 023	7 443	1 641	7 857	84 218
Uzkrātais nolietojums	-23 805	-3 909	-3 437	-4 970	-1 181	-6 660	-43 962
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	33 452	1 088	1 586	2 473	460	1 197	40 256
2015. gadā							
Pieaugums	739	65	591	192	143	404	2 134
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-39	-101	-343	-715	-26	-445	-1 669
Izmaksu tīrās pārmaiņas	700	-36	248	-523	117	-41	465
Nolietojums	-2 053	-129	-504	-423	-71	-288	-3 468
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	22	98	340	662	25	444	1 591
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-2 031	-31	-164	239	-46	156	-1 877
2015. gada 31. decembrī							
Izmaksas	57 957	4 961	5 271	6 920	1 758	7 816	84 683
Uzkrātais nolietojums	-25 836	-3 940	-3 601	-4 731	-1 227	-6 504	-45 839
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	32 121	1 021	1 670	2 189	531	1 312	38 844
2016. gadā							
Pieaugums	1 349	93	536	127	47	155	2 307
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-	-293	-380	-14	-78	-48	-813
Izmaksu tīrās pārmaiņas	1 349	-200	156	113	-31	107	1 494
Nolietojums	-1 846	-132	-758	-408	-82	-300	-3 526
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	-	280	380	14	78	47	799
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-1 846	148	-378	-394	-4	-253	-2 727
2016. gada 31. decembrī							
Izmaksas	59 306	4 761	5 427	7 033	1 727	7 923	86 177
Uzkrātais nolietojums	-27 682	-3 792	-3 979	-5 125	-1 231	-6 757	-48 566
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	31 624	969	1 448	1 908	496	1 166	37 611

Latvijas Bankas līgumsaistības par pamatlīdzekļu iegādi 2016. gada beigās bija 2 222 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 767 tūkst. eiro).

14.2. Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā

2016. gada un 2015. gada beigās Latvijas Bankai piederēja 1 070 SNB akciju, kas atbilda 0.19% no kopējā SNB parakstītā un apmaksātā kapitāla.

Latvijas Bankas īpašumā esošo SNB akciju kopējā nominālvērtība ir 5 350 tūkst. SDR (katras akcijas nominālvērtība ir 5 tūkst. SDR), kas apmaksāta 1 338 tūkst. SDR jeb 25% apmērā (sk. arī 46. skaidrojumu). Latvijas Bankas bilancē 2016. gada un 2015. gada beigās SNB akcijas uzrādītas patiesajā vērtībā. SNB akcijas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū. Pēc Latvijas Bankas vadības vērtējuma piemērotākā SNB akciju patiesās

vērtības noteikšanas metode ir 70% no SNB tīrajiem aktīviem, pamatojoties uz aktuālākajiem publicētajiem SNB finanšu pārskatiem. Šo novērtēšanas metodi SNB izmantoja, nosakot tās emitēto akciju cenu, un arī Hāgas Starptautiskā tiesa to atzinusi par piemērotu akciju novērtēšanai, tās atpērkot no SNB bijušajiem privātajiem akcionāriem. Saskaņā ar SNB Statūtiem tās akcionāri ir vienīgi centrālās bankas. SNB akciju aplēstā patiesā vērtība 2016. gada beigās bija 32 235 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 30 699 tūkst. eiro).

14.3. Nemateriālie aktīvi

(tūkst. eiro)

2014. gada 31. decembrī	
Izmaksas	7 613
Uzkrātā amortizācija	-5 798
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	1 815
2015. gadā	
Pieaugums	347
Izslēgtie nemateriālie aktīvi	-1 452
Izmaksu tīrās pārmaiņas	-1 105
Amortizācija	-254
Izslēgto nemateriālo aktīvu uzkrātā amortizācija	1 452
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	1 198
2015. gada 31. decembrī	
Izmaksas	6 508
Uzkrātā amortizācija	-4 600
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	1 908
2016. gadā	
Pieaugums	298
Izslēgtie nemateriālie aktīvi	-189
Izmaksu tīrās pārmaiņas	109
Amortizācija	-229
Izslēgto nemateriālo aktīvu uzkrātā amortizācija	185
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	-44
2016. gada 31. decembrī	
Izmaksas	6 617
Uzkrātā amortizācija	-4 644
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	1 973

15. BANKNOTES APGROZĪBĀ

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Eiro banknotes	4 150 106	3 992 436
Latvijas Bankas emitētās eiro banknotes	247 456	497 333
Banknošu pārdales Eirosistēmā korekcija	3 902 650	3 495 103
Kopā	4 150 106	3 992 436

Latvijas Bankas emitētās eiro monētas uzrādītas bilances postenī "Pārējās saistības" (sk. arī 22. skaidrojumu).

16. SAISTĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJU REZULTĀTĀ

16.1. Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)

Pieprasījuma noguldījumu konti ietver kredītiestāžu, kurām ir pienākums glabāt obligātās rezerves, līdzekļu atlikumus. Rezervju prasību ietvaros par šiem kontiem tiek maksāta atlīdzība saskaņā ar pēdējo pieejamo Eirosistēmas galveno refinansēšanas operāciju izsolēs izmantoto procentu likmi. Konta atlikumam, kas pārsniedz rezervju prasībās paredzēto apjomu, kopš 2014. gada jūnija piemērota zemākā no procentu likmēm (0% vai ECB noguldījumu iespējas procentu likme). Latvijas Bankā 2016. gada beigās izvietoto pieprasījuma noguldījumu kontu atlikums bija 4 191 147 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 4 784 410 tūkst. eiro), t.sk. obligātās rezerves 228.9 milj. eiro (2015. gada beigās – 230.6 milj. eiro).

16.2. Noguldījumu iespēja

Noguldījumu iespēja ir Eirosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru kredītiestādes izmanto, lai veiktu noguldījumus uz nakti par iepriekš noteiktu procentu likmi. Latvijas Bankā 2016. gada un 2015. gada beigās nebija izvietoti šādi noguldījumi.

17. PĀRĒJĀS SAISTĪBAS EIRO PRET EIRO ZONAS VALSTU KREDĪTIESTĀDĒM

Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm veidoja naudas līdzekļi, kas saņemti kā nodrošinājums biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes darījumiem (2016. gada beigās – 720 tūkst. eiro; 2015. gada beigās – 8 830 tūkst. eiro).

18. SAISTĪBAS EIRO PRET CITIEM EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem ietver Latvijas valdības un citu finanšu institūciju pieprasījuma noguldījumus. Valdības noguldījumi ietver Latvijas Bankas pieņemtus Valsts kases pieprasījuma noguldījumus, Latvijas Bankai veicot Latvijas valdības finanšu aģenta funkcijas (sk. arī 43. skaidrojumu).

Citu finanšu institūciju noguldījumi galvenokārt ietver FKTK un tās pārvaldībā esošo Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus 137 125 tūkst. eiro apjomā (2015. gada beigās – 106 952 tūkst. eiro).

19. SAISTĪBAS EIRO PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Eiropas Komisija	14 547	202
Citas finanšu institūcijas	2 260	8 423
Starptautiskais Valūtas fonds	1 081	474
Kopā	17 888	9 099

20. SAISTĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET EIRO ZONAS VALSTU REZIDENTIEM

Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem ietver Latvijas valdības pieprasījuma noguldījumus ārvalstu valūtā (2016. gada beigās – 159 844 tūkst. eiro; 2015. gada beigās – 155 228 tūkst. eiro; sk. arī 43. skaidrojumu).

21. SAISTĪBAS ĀRVALSTU VALŪTĀ PRET ĀRPUS EIRO ZONAS ESOŠO VALSTU REZIDENTIEM

2016. gada beigās Latvijas Bankai nebija saistību ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidenti (2015. gada beigās – 478 tūkst. eiro).

22. PĀRĒJĀS SAISTĪBAS

		(tūkst. eiro)	
	Skaid- rojums	2016	2015
Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam	36.	136 500	50 100
Eiro monētas apgrozībā	22.1.	60 728	52 484
Lata banknotes apgrozībā	22.1.	45 226	71 261
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	24.	37 624	14 144
Lata monētas apgrozībā	22.1.	6 580	64 265
Uzkrātie izdevumi un tamlīdzīgas saistības		6 278	5 170
Nodokļu saistības	22.2.	159	197
Citas pārējās saistības		1 519	1 232
Kopā		294 614	258 853

22.1. Banknotes un monētas apgrozībā

Papildus bilances saistībās uzrādītajām Latvijas Bankas emitētajām lata un eiro apgrozības monētām 2016. gada beigās apgrozībā bija arī eiro kolekcijas monētas, lata jubilejas un piemiņas monētas un dārgmetāla apgrozības monētas (kopējā nominālvērtība – 5 953 tūkst. eiro; 2015. gada beigās – 5 787 tūkst. eiro). Šīs apgrozībā esošās monētas nav ietvertas bilances postenī "Pārējās saistības" (sk. arī 2.22. un 46. skaidrojumu).

Bilances saistībās nav uzrādītas lata naudas zīmes 78 100 tūkst. eiro apjomā (lata banknotes 21 325 tūkst. eiro apjomā un lata monētas 56 775 tūkst. eiro apjomā), kuru apmaiņas iespējamība ir zema (sk. arī 2.1. un 46. skaidrojumu).

22.2. Nodokļu saistības

2016. gada un 2015. gada beigās Latvijas Bankas nodokļu saistības bija šādas.

	(tūkst. eiro)						
	IIN	VSAOI un SN (darba devējs)	VSAOI un SN (darba ņēmējs)	NĪN	PVN	Pārējie nodokļi un nodevas	Kopā
Saistības 2014. gada 31. decembrī	–	–	–	–	175	–	175
2015. gadā							
Aprēķināts	2 969	3 518	1 462	150	840	2	8 941
Atlikto saistību samazinājums	–	–239	–	–	–	–	–239
Samaksāts	–2 969	–3 273	–1 460	–150	–826	–2	–8 680
Saistības 2015. gada 31. decembrī	–	6	2	–	189	–	197
2016. gadā							
Aprēķināts	3 085	3 852	1 689	160	1 155	2	9 943
Atlikto saistību samazinājums	–	–64	–	–	–	–	–64
Samaksāts	–3 085	–3 794	–1 691	–160	–1 185	–2	–9 917
Saistības 2016. gada 31. decembrī	–	–	–	–	159	–	159

Papildus šajā skaidrojumā uzrādītajiem nodokļu maksājumiem Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu 65% apmērā, t.sk. maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu (2016. gadā – 19 524 tūkst. eiro; 2015. gadā – 23 894 tūkst. eiro; sk. arī 23. un 43. skaidrojumu). Latvijas Banka nav uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja.

23. KAPITĀLS UN REZERVES

(tūkst. eiro)

	Pamat- kapitāls	Rezerves kapitāls	Pārvēr- tēšanas konts	Pārskata gada peļņa	Kapitāls un rezerves
2014. gada 31. decembrī	100 000	200 504	141 625	36 760	478 889
2015. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un pārvērtēšanas rezultāta atzišanas peļņas un zaudējumu aprēķinā rezultātā	x	x	-33 677	x	-33 677
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-23 894	-23 894
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	12 866	x	-12 866	-
Pārskata gada peļņa	x	x	x	30 037	30 037
2015. gada 31. decembrī	100 000	213 370	107 948	30 037	451 355
2016. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un pārvērtēšanas rezultāta atzišanas peļņas un zaudējumu aprēķinā rezultātā	x	x	9 748	x	9 748
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-19 524	-19 524
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	10 513	x	-10 513	-
Pārskata gada peļņa	x	x	x	11 773	11 773
2016. gada 31. decembrī	100 000	223 883	117 696	11 773	453 352

Latvijas Bankas kapitālu un rezerves veido pamatkapitāls, rezerves kapitāls, pārvērtēšanas konts, kā arī nesadalītā pārskata gada peļņa.

Tiesību akti nenosaka kapitāla pietiekamības prasības Latvijas Bankai, tomēr tās kapitāla apjomam jābūt atbilstošam, lai veicinātu uzticēšanos īstenojamajai monetārajai politikai un nodrošinātu Latvijas Bankas darbību un finansiālo neatkarību, īstenojot ECBS un ECB Statūtos un likumā "Par Latvijas Banku" noteiktos uzdevumus. Monetārās politikas īstenošana, kā arī pakļautība citiem finanšu un darbības riskiem var negatīvi ietekmēt Latvijas Bankas ienākumus vai radīt zaudējumus, kas sedzami no Latvijas Bankas kapitāla un rezervēm.

Latvijas Bankas pamatkapitālu veido valsts piešķirtie līdzekļi, pārvedumi no rezerves kapitāla un Latvijas Bankas peļņas atskaitījumi.

Likums "Par Latvijas Banku" nosaka, ka Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu, kas aprēķināta, piemērojot likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" rezidentiem noteikto nodokļa likmi, un veic maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu 50% apmērā no pārskata gadā gūtās peļņas, kā arī to, ka Latvijas Bankas padomei, apstiprinot gada pārskatu, ir tiesības pieņemt lēmumu par maksājuma procentu apmēra samazināšanu par valsts kapitāla izmantošanu, ja tas nepieciešams Latvijas Bankas rezerves kapitāla palielināšanai saistībā ar finanšu riskiem, kuriem Latvijas Banka pakļauta tās uzdevumu izpildē. 2016. gada un 2015. gada beigās spēkā esošā Latvijas rezidentiem noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme bija 15%. Tādējādi, ja Latvijas Bankas padome neņem citādi, valsts ieņēmumos 15 dienu laikā pēc tam, kad Latvijas Bankas padome apstiprinājusi 2016. gada pārskatu, ieskaitāmi 65% no Latvijas Bankas pārskata gadā gūtās peļņas jeb 7 653 tūkst. eiro.

Pēc minēto atskaitījumu veikšanas saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas peļņas atlikums ieskaitāms rezerves kapitālā. Rezerves kapitāls izveidots iespējamo zaudējumu segšanai.

Pārvērtēšanas konts ietver finanšu instrumentu un zelta pozitīvo pārvērtēšanas rezultātu. Grāmatvedības politika, kas saskaņota ar ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteiktajiem grāmatvedības pamatprincipiem un aprakstīta 2. skaidrojumā, nosaka, ka tikai pēc finanšu instrumenta atsavināšanas vai norēķinu veikšanas realizētie guvumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet nerealizētie guvumi – bilances posteņi

"Kapitāls un rezerves" kā pārvērtēšanas rezerve, jo tas veicina kapitāla saglabāšanu finanšu instrumentu cenu, procentu likmju un valūtas kursu pārmaiņu apstākļos.

Pārvērtēšanas konta pārmaiņas 2016. un 2015. gadā bija šādas.

	(tūkst. eiro)				
	2016	Atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2015
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	16 916	x	x	-11 036	27 952
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	29 726	-	1 536	-	28 190
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	35 449	72	10 343	-26	25 060
Procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts	-	-	-	-185	185
Vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	35 605	52 657	-28 295	-15 318	26 561
Kopā	117 696	52 729	-16 416	-26 565	107 948
	2015	Atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2014
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	27 952	x	x	-13 543	41 495
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	28 190	-	2 523	-	25 667
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	25 060	214	-1 438	-2 225	28 509
Procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts	185	48	137	-	-
Vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	26 561	13 371	-14 759	-18 005	45 954
Kopā	107 948	13 633	-13 537	-33 773	141 625

Ievērojot ECB tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatiem noteikto, 2014. gada 1. janvārī Latvijas Banka uzkrāto ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas rezultātu pārklasificēja uz sākotnējo pārvērtēšanas kontu. Sākotnējais pārvērtēšanas konts ietver arī pirms grāmatvedības politikas maiņas 2007. gada 1. janvārī uzkrāto finanšu instrumentu un zelta pārvērtēšanas rezultātu.

Sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikumu atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, lai kompensētu zemākus ienākumus par prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā saskaņā ar koeficientiem, kurus saskaņā ar ECB Padomes lēmumiem piemēro prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā atlīdzināmās daļas korekcijas aprēķinam pirmos sešus gadus pēc NCB pievienošanās Eirosistēmai (sk. 33. skaidrojumu). Peļņas un zaudējumu aprēķinā atzīstamo summu attiecīgajā gadā aprēķina, reizinot sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikumu 2015. gada 1. janvārī ar 33. skaidrojumā norādīto attiecīgā gada kompensācijas summas aprēķina koeficienta īpatsvaru šo koeficientu kopsummā pārejas periodā, kurā prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā korekciju summas tiek aprēķinātas.

Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve izveidota, lai uzskaitītu SNB akciju pārvērtēšanas rezultātu. SNB akciju pārvērtēšanas rezultātu neatzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā.

24. ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI UN VALŪTAS MAIŅAS TAGADNES LĪGUMI

Lai pārvaldītu ar ieguldījumiem saistīto procentu likmju risku un valūtas risku, Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes un tagadnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem, vērtspapīru nākotnes darījumus un darījumus ar biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem. Šo darījumu līgumvērtība vai nosacītā vērtība un uzskaites vērtība 2016. gada un 2015. gada beigās bija šāda.

(tūkst. eiro)

	Līgumvērtība vai nosacītā vērtība		Uzskaites vērtība			
	2016	2015	Aktīvi		Saistības	
			2016	2015	2016	2015
Atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	4 864 061	4 384 675	19 451	46 517	33 068	13 217
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	399 382	359 907	396	560	16	432
Vērtspapīru nākotnes darījumi	1 453 643	723 093	2 114	299	4 539	447
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	17 380	16 385	–	185	1	48
Kopā	x	x	21 961	47 561	37 624	14 144
Atvasinātie biržā tirgotie līgumi						
Procentu likmju nākotnes līgumi	1 102 247	573 263	x	x	x	x
Valūtas maiņas nākotnes līgumi	189 710	179 512	x	x	x	x

Atvasināto biržā netirgoto līgumu un valūtas maiņas tagadnes līgumu uzskaites vērtība uzrādīta bilances postenī "Pārējie aktīvi" vai "Pārējās saistības" (sk. arī 14. un 22. skaidrojumu). Tā kā par atvasināto biržā tirgoto līgumu patiesās vērtības pārmaiņām veikts norēķins, tās uzrādītas kā pieprasījuma noguldījumi attiecīgajā bilances aktīvu postenī.

NOZĪMĪGĀKIE RISKI UN TO PĀRVALDĪŠANAS PRINCIPI

25. RISKU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie ar Latvijas Bankas darbību saistītie riski ir finanšu riski un darbības riski. Latvijas Banka risku pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas risku pārvaldīšanas politiku". Latvijas Bankas valde izveidojusi Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem atbilstošu risku pārvaldības sistēmu, kas tiek pilnveidota, ievērojot finanšu tirgus attīstību un pārmaiņas ārējā vidē un Latvijas Bankas darbībā. Latvijas Bankas finanšu risku un darbības risku pārvaldīšanu pārbauda Iekšējā audita pārvalde. Minēto risku pārvaldīšanu attiecīgajā jomā pārbauga Latvijas Bankas budžeta komisija, Latvijas Bankas drošības uzraudzības komisija un Latvijas Bankas revīzijas komiteja, kurās darbojas Latvijas Bankas padomes locekļi.

25.1. Finanšu riski

Nozīmīgākie finanšu riski, kam ikdienā pakļauta Latvijas Banka, ir tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks.

Latvijas Banka ar tās ieguldījumiem saistītos finanšu riskus pārvalda saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto kārtību, kurā noteiktās ieguldījumu politikas galvenie principi izklāstīti 4. skaidrojumā. Ieguldījumi tiek pārvaldīti, tos sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Finanšu instrumentu ieguldījumu portfeļiem noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi. Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa kontrolē ieguldījumu atbilstību noteiktajām prasībām.

Ieguldījumu, t.sk. ar tiem saistīto finanšu risku, pārvaldīšanai izveidotā Latvijas Bankas investīciju komiteja izstrādā ieguldījumu pārvaldīšanas stratēģiju, apstiprina ieguldījumu veikšanas taktiku un nosaka detalizētākus finanšu risku limitus, kā arī pārbauga ārējo pārvaldītāju darbību. Latvijas Bankas investīciju komiteja reizi ceturksnī pārskata ieguldījumu stratēģiju, bet reizi nedēļā saņem un izvērtē finanšu ieguldījumu portfeļu vadītāju ziņojumus par notikumiem finanšu tirgos un viņu sagatavotās finanšu tirgus attīstības prognozes, finanšu risku vadītāju ziņojumus, kā arī apstiprina ieguldījumu pārvaldīšanas taktiku nākamajai nedēļai. Tirgus operāciju pārvalde regulāri informē Latvijas Bankas padomi un valdi par ieguldījumu pārvaldīšanas rezultātiem.

VSAIP ietvaros Latvijas Banka veic aktīvu iegādes saskaņā ar ECB Padomes lēmumiem. Latvijas Banka tās īsteno un finanšu riskus pārvalda atbilstoši ECB Padomes pamatnostādnēm un Latvijas Bankas valdes pieņemtajai kārtībai. Finanšu riski, kas rodas monetārās politikas īstenošanas rezultātā, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā, izņemot riskus saistībā ar VSAIP ietvaros Latvijas Bankas veiktajām Latvijas valdības vērtspapīru iegādēm.

25.1.1. Tirgus risks

Tirgus risks raksturo iespēju ciest zaudējumus finanšu tirgus faktoru (piemēram, procentu likmju vai valūtas kursu) nelabvēlīgu pārmaiņu dēļ.

Procentu likmju risku Latvijas Bankai galvenokārt rada ieguldījumi procentu likmju maiņai pakļautos ārvalstu parāda vērtspapīros un atvasinātajos procentu likmju finanšu instrumentos, kas izmantoti ieguldījumu pārvaldīšanas ietvaros. Latvijas Banka pārvalda procentu likmju risku, izmantojot katram ieguldījumu portfelim atsevišķi noteikto modificētā procentu riska indeksa (*modified duration*) limitu.

Latvijas Bankas pakļautību valūtas riskam nosaka tās ieguldījumu struktūra. Latvijas Banka pārvalda valūtas risku, nosakot, ka neitrālais portfelis ir izteikts eiro, novēršot valūtas risku, un izmantojot sekošanas novirzes (*tracking error*) limitus attiecībā pret atbilstošo neitrālo portfeli. Sekošanas novirzi aprēķina kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmo gada ienesīgumu starpības standartnovirzi. 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļos iekļauto ieguldījumu (sk. 4. skaidrojumu) kopējais tirgus risks un kredītrisks tiek ierobežots, nosakot maksimāli pieļaujamo sekošanas novirzi. Sekošanas novirze 2016. un 2015. gadā atspoguļota 28. skaidrojumā.

Ieguldījumu portfeļu, izņemot piesaistīto ieguldījumu portfeļus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro. Piesaistīto ieguldījumu portfeļiem neitrālo valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību valūtai. Novirzes no neitrālās valūtas struktūras rada atklāto valūtas pozīciju. Lai panāktu atklāto valūtas pozīciju atbilstību limitiem, Latvijas Banka ierobežo valūtas risku, izmantojot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus.

Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa kontrolē ieguldījumu portfeļu modificētā procentu likmju riska indeksa, sekošanas novirzes un atklāto valūtas pozīciju atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai un attiecīgajiem Latvijas Bankas investīciju komitejas lēmumiem.

Latvijas Bankas pakļautība tirgus riskam (stāvoklis 2016. gada un 2015. gada beigās) atspoguļota 26.–28. skaidrojumā.

25.1.2. Kredītrisks

Kredītrisks raksturo iespēju ciest zaudējumus darījuma partnera saistību neizpildes dēļ. Latvijas Bankai kredītrisks galvenokārt rodas, veicot ieguldījumus ārvalstu finanšu instrumentos, kā arī monetārās politikas operāciju rezultātā. Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ar monetārās politikas īstenošanu saistītie riski, tiem īstenojoties, tiek sadalīti starp eiro zonas NCB proporcionāli to daļām ECB kapitālā, izņemot riskus saistībā ar VSAIP ietvaros Latvijas Bankas veiktajām Latvijas valdības vērtspapīru iegādēm.

Latvijas Banka ierobežo ar ieguldījumiem ārvalstu finanšu instrumentos saistīto kredītrisku, nosakot limitus ieguldījumiem ar dažādu kredītkvalitāti. Kredītkvalitāte tiek noteikta, pamatojoties uz starptautisko kredītreitingu aģentūru *Fitch Ratings*, *Moody's Investors Service*, *Standard & Poor's* un *DBRS* noteiktajiem kredītreitingiem. Ieguldījumus atļauts veikt OECD valstīs reģistrētajos noteiktas kredītkvalitātes finanšu instrumentos, kā arī Latvijas valdības vērtspapīros. Ierobežojumi noteikti arī maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī ar vienu partneri noslēgto un viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam. Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru nākotnes darījumi daļēji nodrošināti ar īstermiņa finanšu instrumentiem. Lai samazinātu kredītrisku attiecībā uz biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu darījuma partneriem, Latvijas Banka slēdz ar tiem Starptautiskās Mijmaiņas darījumu un atvasināto finanšu instrumentu asociācijas (*International Swaps and Derivatives Association, Inc.*; ISDA) standartizētos līgumus (*ISDA Master Agreement*) un to pielikumus par finanšu nodrošinājumu (*Credit Support Annex*), kā arī ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļu ārējie pārvaldītāji slēdz ar darījuma partneriem *Treasury Market Practices Group* (TMPG) standartizētos līgumus (*Master Securities Forward Transaction Agreement*). Lai kontrolētu ar Latvijas Bankas ieguldījumiem saistīto kredītrisku, Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa uzrauga esošā kredītriska atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai.

Kredītiestādēm 2016. un 2015. gadā izsniegtie aizdevumi monetārās politikas operāciju rezultātā bija nodrošināti ar vērtspapīru ķīlu atbilstoši ECB noteiktajām prasībām. Tirgus operāciju pārvalde regulāri kontrolē attiecīgo aizdevumu nodrošinājuma pietiekamību un tā atbilstību ECB noteiktajām prasībām, kā arī uztur Latvijas Republikā emitēto un glabāto monetārās politikas operācijās izmantojamo atbilstošo vērtspapīru sarakstu.

Latvijas Bankas pakļautība kredītriskam (stāvoklis 2016. gada un 2015. gada beigās) atspoguļota 30.–32. skaidrojumā.

25.1.3. Likviditātes risks

Likviditātes risks raksturo nespēju īsā laikā un par konkurējošu tirgus cenu realizēt ieguldījumus. Līdz ar Latvijas dalību eiro zonā mazinājusies likviditātes nepieciešamība, kā arī risks, kas izriet no nespējas laikus izpildīt saistības. Īstenojot ieguldījumu stratēģiju, Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, noteiktu ieguldījumu apjomu izvietojot likvīdos starptautisko institūciju, ārvalstu valdību un korporatīvā sektora emitētos parāda vērtspapīros, īstermiņa noguldījumos ārvalstu finanšu institūcijās un citos finanšu instrumentos. Latvijas Bankas aktīvu un saistību likviditātes struktūra 2016. gada un 2015. gada beigās atspoguļota 29. skaidrojumā.

Likviditātes risku var ierobežot, diversificējot ieguldījumus. Tāpēc Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, nosakot ierobežojumus maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam.

25.2. Darbības riski

Darbības riski saistīti ar iespējamu negatīvu ietekmi uz Latvijas Bankas darbību, reputāciju vai finansēm neatbilstošas vai kļūdainas procesa izpildes, Latvijas Bankas amatpersonas vai darbinieka rīcības, informācijas sistēmu infrastruktūras vai informācijas sistēmas vai infrastruktūras neatbilstošas darbības vai nepieejamības dēļ vai ārēju apstākļu dēļ.

Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanu atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem īsteno Latvijas Bankas valde, kas izveidojusi Latvijas Bankas darbības risku vadības komiteju, kura ikdienā nodrošina darbības risku pārvaldīšanas procesa ietvaros veicamo pasākumu koordināciju un sniedz atbalstu Latvijas Bankas valdei darbības risku pārvaldīšanas jomā. Komiteju vada Latvijas Bankas valdes loceklis, un tajā darbojas Latvijas Bankas darbības risku vadītājs, informācijas risku vadītājs, Aizsardzības pārvaldes vadītājs un Tehniskās pārvaldes vadītājs.

Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības pārvaldīšanu organizē un veic atbilstoši Latvijas Bankas padomes pieņemtajai "Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības politikai". Lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, pieejamību un integritāti, Latvijas Bankā informāciju klasificē pēc konfidencialitātes un pieejamības un aizsargā pret nesankcionētu apstrādi, izmantošanu un izpaušanu. Latvijas Bankas informācijas sistēmām atkarībā no to ietekmes uz procesu izpildi un apstrādātās informācijas konfidencialitātes, integritātes un pieejamības prasībām nosaka klasifikācijas līmeni. Latvijas Bankas informācijas sistēmu īpašnieki sadarbībā ar Informācijas sistēmu pārvaldi nosaka informācijas sistēmas lietošanas nosacījumus un piekļuves tiesības, kā arī nodrošina attiecīgās informācijas sistēmas risku analīzes veikšanu. Informācijas sistēmu pārvalde nodrošina Latvijas Bankas informācijas sistēmu infrastruktūras funkcionalitātes un veiktspējas atbilstību informācijas sistēmām izvirzītajām prasībām un tās drošu un nepārtrauktu darbību. Latvijas Bankā regulāri tiek analizēti informācijas sistēmu un elektroniski glabājamās informācijas drošības apdraudējumi un pilnveidoti aizsardzības pasākumi un rīki.

Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas politiku", ievērojot starptautiski atzītus standartus un ECB rekomendācijas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Latvijas Bankā tiek nodrošināta regulāra darbinieku izglītošana informācijas un informācijas sistēmu drošības, risku pārvaldīšanas un darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Pret fiziskiem apdraudējumiem aizsargātu vidi Latvijas Bankas objektos un naudas un citu vērtību pārvadājumos organizē un nodrošina saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas fiziskās drošības politiku" un citiem Latvijas Bankas tiesību aktiem, kas regulē Latvijas Bankas fiziskās drošības pārvaldīšanas kārtību. Latvijas Bankas darbiniekiem tiek organizētas mācības rīcībai ugunsgrēka gadījumā, kā arī regulāri notiek Aizsardzības pārvaldes darbinieku mācības viņu sagatavotības uzturēšanai un pilnveidei.

Darbības risku ierobežošanas pasākumu ietvaros Latvijas Banka ir apdrošināta pret noteiktu darbības risku iespējamām sekām.

2016. gadā darbības riski, t.sk. ar Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības, informācijas un informācijas sistēmu, kā arī ar fiziskās drošības nodrošināšanu saistītie riski, tika atbilstoši pārvaldīti, un tie nav būtiski traucējuši Latvijas Bankas darbību.

26. VALŪTU STRUKTŪRA

(tūkst. eiro)

	EUR	USD	GBP	CAD	JPY	Zelts	Pārējie	Kopā
2016. gada 31. decembrī								
Kopā aktīvi	11 123 287	2 934 068	277 936	162 661	16 114	234 305	23 934	14 772 305
Kopā saistības	14 653 109	78 069	12 299	141	11 794	–	16 893	14 772 305
Bilances tīrā pozīcija	–3 529 822	2 855 999	265 637	162 520	4 320	234 305	7 041	0
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	3 506 985	–2 842 977	–265 516	–165 874	–6 563	–234 323	–7 395	–15 663
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–22 837	13 022	121	–3 354	–2 243	–18	–354	–15 663
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas attiecība pret kopējiem aktīviem (%)	–0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	–0.1
2015. gada 31. decembrī								
Kopā aktīvi	7 460 510	2 371 111	447 962	195 462	429 391	207 670	6 581	11 118 687
Kopā saistības	11 011 323	77 367	18 517	177	11 264	–	39	11 118 687
Bilances tīrā pozīcija	–3 550 813	2 293 744	429 445	195 285	418 127	207 670	6 542	0
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	3 588 618	–2 296 007	–429 807	–193 680	–417 171	–207 686	–10 850	33 417
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	37 805	–2 263	–362	1 605	956	–16	–4 308	33 417
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas attiecība pret kopējiem aktīviem (%)	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3

27. PROCENTU LIKMJU MAIŅAS TERMIŅŠ

Tabulā atspoguļota Latvijas Bankas aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu pakļautība procentu likmju pārmaiņām. Tajā iekļautie posteņi uzrādīti to uzskaites vērtībā, izņemot ārpusbilances posteņos iekļautos biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumus un vērtspapīru nākotnes darījumus, kas uzrādīti to nosacītajā vērtībā. Tabulā iekļautie un procentu likmju maiņai pakļautie posteņi klasificēti pēc pārskata gada 31. decembrim tuvākā – procentu likmju maiņas vai atlikušā līguma termiņa – datuma.

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	3–12 mēn.	1–3 gadi	3–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Bez procen- tiem	Kopā
2016. gada 31. decembrī							
Zelts un zeltā izteiktās prasības	–	–	–	–	–	234 305	234 305
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	131 505	116 403	88 249	584 899	1 934 402	236 618	3 092 076
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	30 486	3 349	123 019	–	200 139	1 846	358 839
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	26 570	1 412	26 276	–	79 684	10 622	144 564
Eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	12 500	–	–	244 660	–	–	257 160
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	–	–	–	–	–	9 071	9 071
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	–	–	249 983	128 884	5 940 887	–	6 319 754
Eirosistēmas iekšējās prasības	–	–	–	–	–	4 195 918	4 195 918
Pārējie aktīvi	10	18	165	828	51 160	108 437	160 618
Kopā aktīvi	201 071	121 182	487 692	959 271	8 206 272	4 796 817	14 772 305
Banknotes apgrozībā	–	–	–	–	–	4 150 106	4 150 106
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 191 147	–	–	–	–	–	4 191 147
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	720	–	–	–	–	–	720
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	209 835	–	–	–	–	2 404	212 239
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	16 767	–	–	–	–	1 121	17 888
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	159 844	–	–	–	–	–	159 844
Eirosistēmas iekšējās saistības	5 292 395	–	–	–	–	–	5 292 395
Pārējās saistības	–	–	–	–	–	294 614	294 614
Kapitāls un rezerves	–	–	–	–	–	453 352	453 352
Kopā saistības	9 870 708	–	–	–	–	4 901 597	14 772 305
Bilances tīrā pozīcija	–9 669 637	121 182	487 692	959 271	8 206 272	–104 780	–
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	6 217 398	99 611	170 382	211 626	1 296 391	–	7 995 408
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	7 234 395	167 502	122 770	19 494	466 910	–	8 011 071
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–10 686 634	53 291	535 304	1 151 403	9 035 753	–104 780	–15 663

(turpinājums)

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	3–12 mēn.	1–3 gadi	3–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Bez procentiem	Kopā
2015. gada 31. decembrī							
Zelts un zeltā izteiktās prasības	–	–	–	–	–	207 670	207 670
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	279 286	111 938	693 441	870 040	830 657	164 617	2 949 979
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	3 951	–	231 896	286 161	18 805	260	541 073
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	5 313	25 997	84 825	31 314	22 032	9	169 490
Eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	10 000	–	63 210	190 520	–	–	263 730
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	52	–	–	–	–	2 439	2 491
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	32 329	30 502	264 782	514 324	2 173 496	–	3 015 433
Eirosistēmas iekšējās prasības	3 687 513	–	–	–	–	115 083	3 802 596
Pārējie aktīvi	907	1 116	8 587	8 521	25 475	121 619	166 225
Kopā aktīvi	4 019 351	169 553	1 346 741	1 900 880	3 070 465	611 697	11 118 687
Banknotes apgrozībā	–	–	–	–	–	3 992 436	3 992 436
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 784 410	–	–	–	–	–	4 784 410
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	8 830	–	–	–	–	–	8 830
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	145 008	–	–	–	–	886	145 894
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	8 584	–	–	–	–	515	9 099
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	155 228	–	–	–	–	–	155 228
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	478	–	–	–	–	–	478
Eirosistēmas iekšējās saistības	1 312 104	–	–	–	–	–	1 312 104
Pārējās saistības	–	–	–	–	–	258 853	258 853
Kapitāls un rezerves	–	–	–	–	–	451 355	451 355
Kopā saistības	6 414 642	–	–	–	–	4 704 045	11 118 687
Bilances tīrā pozīcija	–2 395 291	169 553	1 346 741	1 900 880	3 070 465	–4 092 348	–
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	5 369 658	83 793	239 720	10 839	511 666	–	6 215 676
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	5 733 023	–	6 797	138 330	304 109	–	6 182 259
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 758 656	253 346	1 579 664	1 773 389	3 278 022	–4 092 348	33 417

28. SEKOŠANAS NOVIRZE

1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļos un ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļos iekļauto ieguldījumu pakļautību kopējam tirgus riskam un kredītriskam raksturo sekošanas novirze, ko mēra kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmās gada ienesīgumu starpības standartnovirzi (sk. arī 25.1. skaidrojumu). 2016. gada beigās 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļiem faktiskā (*ex post*) sekošanas novirze bija 25 bāzes punkti. 2015. gada beigās 1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļiem un valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelim faktiskā (*ex post*) sekošanas novirze bija attiecīgi 25 bāzes punkti un 37 bāzes punkti (sk. arī 4. skaidrojumu par pārmaiņām ieguldījumu portfeļos). 2016. gada un 2015. gada beigās ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļiem – attiecīgi 79 bāzes punkti un 76 bāzes punkti.

Paredzamā (*ex ante*) sekošanas novirze gada laikā bija šādos bāzes punktu intervālos.

	Uzskaites vērtība (gada beigās; tūkst. eiro)	Paredzamā sekošanas novirze (darbadienu skaits)		
		10–39	40–69	70–99
2016. gadā				
1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 043 063	86	–	–
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	–	167	–	–
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	1 156 594	3	207	43
Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	–	167	–	–
2015. gadā				
1–3 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļi	3 561 588	250	–	–
Ar nekustamo īpašumu nodrošinātu vērtspapīru portfeļi	536 233	60	165	25
Valdības 1–10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelis	371 829	63	–	–

29. LIKVIDITĀTES STRUKTŪRA

Likviditātes struktūrā aktīvu posteņi uzrādīti atkarībā no Latvijas Bankas spējas tos pārvērst naudā. Saistību posteņi uzrādīti pēc to gaidāmā dzēšanas termiņa.

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
2016. gada 31. decembrī				
Aktīvi				
Zelts un zeltā izteiktās prasības	234 305	–	–	234 305
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	3 092 076	–	–	3 092 076
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	358 839	–	–	358 839
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	144 564	–	–	144 564
Eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	12 500	244 660	–	257 160
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	9 071	–	–	9 071
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	6 319 754	–	–	6 319 754
Eirosistēmas iekšējās prasības	14 706	–	4 181 212	4 195 918
Pārējie aktīvi	86 591	–	74 027	160 618
Kopā aktīvi	10 272 406	244 660	4 255 239	14 772 305
Saistības				
Banknotes apgrozībā	–	–	4 150 106	4 150 106
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 191 147	–	–	4 191 147
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	720	–	–	720
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	212 239	–	–	212 239
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	17 888	–	–	17 888
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	159 844	–	–	159 844
Eirosistēmas iekšējās saistības	5 292 395	–	–	5 292 395
Pārējās saistības	182 050	–	112 564	294 614
Kopā saistības	10 056 283	–	4 262 670	14 318 953
Bilances tīrā pozīcija	216 123	244 660	–7 431	x

(turpinājums)

(tūkst. eiro)

	Līdz 3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
2015. gada 31. decembrī				
Aktīvi				
Zelts un zeltā izteiktās prasības	207 670	–	–	207 670
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	2 949 979	–	–	2 949 979
Prasības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	541 073	–	–	541 073
Prasības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	169 490	–	–	169 490
Eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	10 000	253 730	–	263 730
Pārējās prasības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	2 491	–	–	2 491
Eiro zonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	3 015 433	–	–	3 015 433
Eirosistēmas iekšējās prasības	28 931	–	3 773 665	3 802 596
Pārējie aktīvi	93 143	–	73 082	166 225
Kopā aktīvi	7 018 210	253 730	3 846 747	11 118 687
Saistības				
Banknotes apgrozībā	–	–	3 992 436	3 992 436
Saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	4 784 410	–	–	4 784 410
Pārējās saistības eiro pret eiro zonas valstu kredītiestādēm	8 830	–	–	8 830
Saistības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem	145 894	–	–	145 894
Saistības eiro pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	9 099	–	–	9 099
Saistības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem	155 228	–	–	155 228
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eiro zonas esošo valstu rezidentiem	478	–	–	478
Eirosistēmas iekšējās saistības	1 312 104	–	–	1 312 104
Pārējās saistības	70 819	–	188 034	258 853
Kopā saistības	6 486 862	–	4 180 470	10 667 332
Bilances tīrā pozīcija	531 348	253 730	–333 723	x

30. AKTĪVI SEKTORU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2016	2015	2016	2015
Eiropas Centrālā banka	4 195 932	3 802 877	28.4	34.2
Centrālās valdības un citas valsts institūcijas	3 830 747	2 863 088	25.9	25.8
Citas finanšu institūcijas	3 014 455	2 759 574	20.4	24.7
Starptautiskās institūcijas	2 492 350	260 690	16.9	2.3
Centrālās bankas un kredītiestādes	1 077 208	1 296 377	7.3	11.7
Vietējās valdības	84 388	85 998	0.6	0.8
Nefinanšu sabiedrības	37 419	8 840	0.3	0.1
Neklasificēti aktīvi	39 806	41 243	0.2	0.4
Kopā	14 772 305	11 118 687	100.0	100.0

31. AKTĪVU DALĪJUMS PĒC TO ATRAŠANĀS VAI DARĪJUMA PARTNERU REZIDENCES VIETAS

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2016	2015	2016	2015
Eiropas Centrālā banka	4 195 932	3 802 877	28.4	34.2
Eiropa zonas valstis	4 843 351	3 859 903	32.8	34.7
Starptautiskās institūcijas	2 492 350	260 690	16.9	2.3
ASV	1 788 884	1 137 245	12.1	10.2
Apvienotā Karaliste	618 873	731 428	4.2	6.6
Kanāda	310 337	285 628	2.1	2.6
Pārējās Eiropas Savienības valstis	188 658	182 897	1.3	1.6
Japāna	65 581	487 442	0.4	4.4
Pārējās valstis	268 339	370 577	1.8	3.4
Kopā	14 772 305	11 118 687	100.0	100.0

32. AKTĪVI KREDĪTREITINGU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. eiro)		Īpatsvars (%)	
	2016	2015	2016	2015
Eiropas Centrālā banka	4 195 932	3 802 877	28.4	34.2
AAA	4 090 375	2 007 854	27.7	18.1
AA	4 455 291	3 664 525	30.2	32.9
A	1 201 468	1 317 148	8.1	11.8
BBB	529 726	18 938	3.6	0.2
Kredītriskam nepakļauti aktīvi un aktīvi bez darījuma partnera kredītreitinga	299 513	307 345	2.0	2.8
Kopā	14 772 305	11 118 687	100.0	100.0

Tabulā atspoguļots Latvijas Bankas aktīvu dalījums gada beigās pēc darījuma partneru kredītreitingiem, pamatojoties uz *Standard & Poor's* vai līdzvērtīgu citas starptautiskās kredītreitingu aģentūras piešķirtu novērtējumu. "AAA" ir visaugstākais iespējamais ilgtermiņa kredīspējas novērtējums, kas liecina, ka darījuma partnera finansiālais stāvoklis ir izcils un tas pārliecinoši spēj izpildīt savas finanšu saistības. Novērtējums "AA" raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredīspēju kā ļoti labu, "A" – kā labu, "BBB" – kā viduvēju un tiek uzskatīts par zemāko investīciju līmeņa novērtējumu.

PELŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINA SKAIDROJUMI

33. TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Procentu ienākumi	102 982	64 696
Procenti par ieguldījumiem	71 342	55 237
Procenti par pieņemtajiem noguldījumiem	531	164
Procenti par monetārās politikas operācijām	30 879	8 468
Procenti par Eirosistēmas iekšējām prasībām	230	827
Procentu izdevumi	-46 181	-19 743
Procenti par ieguldījumiem	-45 102	-18 340
Procenti par monetārās politikas operācijām	-776	-113
Procenti par Eirosistēmas iekšējām saistībām	-303	-1 290
Tīrie procentu ienākumi	56 801	44 953

Tīros procentu ienākumus galvenokārt veidoja ienākumi no parāda vērtspapīriem. Tīrie procentu ienākumi 2016. gadā bija par 11 848 tūkst. eiro lielāki nekā 2015. gadā. Pozitīva ietekme bija vērtspapīru apjoma pieaugumam un ieguldījumu izvietojuma augstāka ienesīguma vērtspapīros, bet negatīva ietekme bija valūtas riska ierobežošanas izmaksu kāpumam, palielinoties starpībai starp eiro un citu Latvijas Bankas ieguldījumu valūtu procentu likmēm.

Procentu ienākumi un izdevumi par Eirosistēmas iekšējām prasībām un saistībām tiek atļūdzināti, piemērojot ECB galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, un ietver ienākumus par ECB nodotajām ārējām rezervēm un prasībām par banknošu pārdali Eirosistēmā un izdevumus par saistībām par TARGET2 sistēmas norēķiniem.

Saskaņā ar ECB Padomes lēmumu par monetāro ienākumu pārdali pirmos sešus gadus pēc eiro ieviešanas prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā NCB atļūdzināmā daļa tiek samazināta saskaņā ar noteiktu koeficientu, lai novērstu nozīmīgas NCB ienākumu svārstības. Latvijas Bankas prasību par banknošu pārdali Eirosistēmā atļūdzināmās daļas samazinājuma korekcija sešu gadu periodā ir šāda.

Pārskata gads	Koeficients (%)
2014	100.00000
2015	86.06735
2016	70.13472
2017	53.34835
2018	35.98237
2019	18.17225

Procentu ienākumu par monetārās politikas operācijām pieaugumu 2016. gadā noteica zemāka negatīvā noguldījumu iespējas procentu likme, lielāks vidējais kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu atlikums (sk. 16. skaidrojumu) un VSAIP īstenošana.

Procentu par noguldījumiem piemērošanu nosaka ECB 2014. gada 20. februāra Pamatnostādne ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/304/ES).

34. REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI

(tūkst. eiro)

	2016	2015
Parāda vērtspapīri	63 540	23 119
Atvasinātie finanšu instrumenti	-37 440	-1 524
Valūtas maiņas darījumi	12 439	15 621
Kopā	38 539	37 216

Parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi bija par 40 421 tūkst. eiro lielāki nekā 2015. gadā, un to galvenokārt noteica ienesīguma likmju, īpaši eiro zonas ilgtermiņa ienesīguma likmju, kritums 2016. gada 1. pusgadā, kā arī ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļa daļēja atsavināšana.

Realizēto finanšu operāciju rezultātu negatīvi ietekmēja atvasināto finanšu instrumentu rezultāts, kas bija par 35 916 tūkst. eiro mazāks nekā 2015. gadā. Tas galvenokārt saistīts ar biržā tirgoto procentu likmju nākotnes līgumu rezultātu, kā arī valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultātu. Tā kā Latvijas Banka ierobežo zelta cenas un valūtas kursa svārstību risku, riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu negatīvo rezultātu līdzvērtīgā apjomā kompensē pret valūtas un zelta cenas risku ierobežoto bilances posteņu pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts, kas uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezerve, un realizētais valūtas maiņas darījumu rezultāts, kas atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2015. un 2016. gadā valūtas maiņas darījumu realizētos guvumus pamatā noteica sākotnējā pārvērtēšanas konta atlikuma daļas atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā (sk. arī 23. skaidrojumu).

35. FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA ATZĪŠANA PEĻŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINĀ

(tūkst. eiro)

	2016	2015
Parāda vērtspapīri	-52 657	-13 371
Ārvalstu valūtas pozīcijas	-72	-214
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	-	-48
Kopā	-52 729	-13 633

Atsevišķu parāda vērtspapīru, ārvalstu valūtas pozīciju un procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts 2016. gada un 2015. gada beigās bija negatīvs, un tas atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā. Savukārt parāda vērtspapīru, ārvalstu valūtas pozīciju un procentu likmju mijmaiņas līgumu pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Kapitāls un rezerves" kā vērtspapīru, ārvalstu valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezerve (sk. arī 23. skaidrojumu).

Vērtspapīru negatīvā pārvērtēšanas rezultāta pieaugums saistīts ar ienesīguma likmju kāpumu 2016. gada nogalē.

36. UZKRĀJUMI TIRGUS RISKAM UN KREDĪTRISKAM

Latvijas Bankas finanšu riskus galvenokārt nosaka tās ieguldījumi finanšu instrumentos un ar Latvijas Bankas dalību Eirosistēmā saistītā vienotās monetārās politikas operāciju īstenošana un saistīto risku un finanšu rezultātu pārdale. Latvijas Bankas aktīvi galvenokārt pakļauti tirgus riskam (procentu likmju riskam un valūtas riskam) un kredītriskam (kredītreitinga samazināšanas un saistību neizpildes risks). Latvijas Banka veic tās finanšu risku un finanšu rezervju novērtēšanu saskaņā ar ECB pieņemto vienoto Eirosistēmas finanšu risku novērtēšanas metodiku. Saskaņā ar Eirosistēmas finanšu risku novērtēšanas metodiku risku novērtēšanai tiek izmantots *Expected Shortfall* rādītājs ar 99% ticamības līmeni (ES99%) viena gada perspektīvā. ES99% raksturo zaudējumu apmēru, ko nosaka 1% nelabvēlīgāko simulēto ienesīguma scenāriju vidējā vērtība. Minētā metodika ņem vērā dažādus tirgus riska un kredītriska faktorus, kā arī izmanto vēsturiskos datus un Eirosistēmas/ECBS Riska vadības komitejas pieņēmumus. Tiek ņemti vērā pieņēmumi par nelabvēlīgu finanšu tirgus faktoru attīstību (piemēram, eiro kursa kāpums, procentu likmju kāpums, procentu likmju starpības (*spread*) palielināšanās un kredītreitingu samazināšana). Ņemot vērā ES99% aprēķinā izmantotos ierobežojumus un konservatīvo pieeju risku aplēsēm, kā arī pārmaiņas Latvijas Bankas ieguldījumu portfeļos, novērtētais uzkrājumu mērķa apjoms noteikts 250 000 tūkst. eiro, un tas ir mazāks nekā aprēķinātais ES99%. Novērtētais uzkrājumu mērķa apjoms tiek pārskatīts katru gadu, un tā noteikšanā tiek ņemts vērā finanšu risku līmenis, pieejamās finanšu rezerves un finanšu tirgus attīstības ilgtermiņa perspektīvas.

Balstoties uz minēto risku novērtējumu, Latvijas Bankas padome 2016. gadā nolēma izveidot papildu uzkrājumus 86 400 tūkst. eiro apjomā (2015. gadā – 35 300 tūkst. eiro) tirgus riskam un kredītriskam saistībā ar Latvijas Bankas ieguldījumu pārvaldīšanas darījumiem, šo uzkrājumu atlikumam 2016. gada beigās sasniedzot 136 500 tūkst. eiro. Uzkrājumu pieaugumu noteica kopējais finanšu risku līmenis, kas 2016. gadā palielinājās lielāka kopējā ieguldījumu apjoma dēļ (sk. arī 4. skaidrojumu) un ilgāka modificētā procentu riska indeksa (*modified duration*) finanšu instrumentu apjoma pieauguma dēļ. Turklāt, izvērtējot kopējo finanšu risku līmeni un prognozēto uzkrājumu veidošanai pieejamo ienākumu apjomu, papildus saskaņā ar līdzšinējo uzkrājumu veidošanas politiku aprēķinātajai 2016. gadā veidojamo uzkrājumu summai 56 800 tūkst. eiro apjomā uzkrājumi palielināti par 29 600 tūkst. eiro, minētajam mērķim novirzot ienākumus, kas saistīti ar ilgtermiņa fiksēta ienākuma vērtspapīru portfeļa daļēju atsavināšanu un pievienošanu valdības 10 gadu fiksēta ienākuma vērtspapīru portfelim.

Uzkrājumus tirgus riskam un kredītriskam plānots turpināt veidot ilgākā laika periodā, novērtēto uzkrājumu mērķa apjomu sasniedzot tuvāko gadu laikā. Uzkrājumi tirgus riskam un kredītriskam var tikt samazināti, īstenojoties finanšu riskiem, ja tos nesedz uzkrātais pārvērtēšanas rezultāts un citi ienākumi, kā arī samazinoties finanšu risku apjomam.

37. IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ

Ienākumi no līdzdalības kapitālā ietver saņemtās dividendes no līdzdalības SNB kapitālā 289 tūkst. eiro apjomā (2015. gadā – 305 tūkst. eiro; sk. arī 14.2. skaidrojumu), kā arī ienākumus no ECB starpperioda peļņas sadales par pārskata gadu un atlikušās iepriekšējā gadā gūtās ECB peļņas sadales 4 953 tūkst. eiro apjomā (2015. gadā – 3 852 tūkst. eiro; sk. arī 2.27. skaidrojumu).

38. TĪRAIS MONETĀRO IENĀKUMU PĀRDALES REZULTĀTS

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Iemaksātie monetārie ienākumi	-28 871	-10 269
Saņemtie monetārie ienākumi	39 705	35 944
Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts	10 834	25 675

Saņemtie monetārie ienākumi pieauga, palielinoties VSAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru apjomam. Iemaksāto monetāro ienākumu pieaugumu kompensē attiecīgs procentu par monetārās politikas operācijām kāpums.

39. CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Saistību par emitētajām lata naudas zīmēm pārvērtēšana	78 100	-
Kolekcijas monētu pārdošanas ienākumi	1 686	1 333
Pārējie bankas darbības ienākumi	1 265	429
Kopā	81 051	1 762

Saistību par emitētajām lata naudas zīmēm pārvērtēšanas rezultātā ienākumi pieauga tāpēc, ka lata naudas zīmes ar zemu apmaiņas iespējamību netiek uzrādītas bilancē saskaņā ar Latvijas Bankas padomes 2016. gadā grozīto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" (sk. arī 2.1. skaidrojumu).

40. DARBA SAMAKSA, SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS IZDEVUMI UN SOLIDARITĀTES NODOKLIS

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Darba samaksa		
Padomes un valdes locekļu darba samaksa	-1 581	-1 556
Pārējo darbinieku darba samaksa	-15 603	-15 376
Kopā darba samaksa	-17 184	-16 932
Sociālās apdrošināšanas izdevumi un solidaritātes nodoklis	-3 852	-3 518
Kopā darba samaksa, sociālās apdrošināšanas izdevumi un solidaritātes nodoklis	-21 036	-20 450

To Latvijas Bankas valdes locekļu darba samaksā, kuri vienlaikus ir Latvijas Bankas pārvalžu vadītāji, ietverta arī atlīdzība par šo pienākumu veikšanu.

2016. gada beigās Latvijas Bankā bija 539 darbinieki (2015. gada beigās – 540 darbinieku). 2016. gadā tas atbilda 517 pilna laika ekvivalentiem (2015. gadā – 525).

41. NAUDAS ZĪMJU IEGĀDES IZDEVUMI

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Banknošu iegāde	-5 741	-
Kolekcijas monētu iegāde	-1 276	-752
Apgrozības monētu iegāde	-266	-1 203
Kopā	-7 283	-1 955

2016. gadā Latvijas Banka veica samaksu par eiro banknotēm, kas tika iegādātas, lai nodrošinātu latu nomaiņu pret eiro, kā arī lai papildinātu Eirosistēmas kopējos banknošu krājumus.

42. PĀRĒJIE BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Informācijas sistēmu uzturēšana un izmantošana	-3 577	-3 341
Komunālie pakalpojumi	-809	-832
Dienesta komandējumi	-576	-622
Ēku, teritorijas un inventāra uzturēšana	-520	-581
Sabiedrības informēšana	-267	-235
Telekomunikāciju pakalpojumi un sistēmu uzturēšana	-254	-263
Personāla profesionālā pilnveide	-233	-280
Risku apdrošināšana	-221	-252
Mazvērtīgā inventāra iegāde	-163	-181
Nekustamā īpašuma nodoklis	-160	-149
Transportlīdzekļu nodrošināšana	-71	-79
Pasākumu nodrošināšana	-69	-101
Materiālo vērtību atsavināšana	-18	-20
Citi pārējie bankas darbības izdevumi	-353	-342
Kopā	-7 291	-7 278

Citi pārējie bankas darbības izdevumi ietver arī atlīdzību "KPMG Baltics SIA" par Latvijas Bankas 2016. gada finanšu pārskatu revīziju 29 tūkst. eiro apjomā (2015. gadā – 29 tūkst. eiro apjomā).

PĀRĒJIE FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

43. DARĪJUMI AR LATVIJAS VALDĪBU

Latvijas Banka, kuras kapitāls pilnībā pieder Latvijas valstij, veic darījumus ar Valsts kasi, darbojoties kā Latvijas valdības finanšu aģents. Šīs funkcijas ietvaros Latvijas Banka apkalpo Valsts kases kontus eiro un ārvalstu valūtās. Veicot šos darījumus, Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā. Valsts kases pieprasījuma noguldījumi tiek uzskaitīti bilances postenī "Saišķības eiro pret citiem eiro zonas valstu rezidentiem" un "Saišķības ārvalstu valūtā pret eiro zonas valstu rezidentiem".

Darījumos ar Latvijas valdību izmantotās procentu likmes un valūtu kursi tiek noteikti pēc tirgus procentu likmēm un valūtu kursiem, ievērojot ECB lēmumus. Komisijas maksa par darījumiem ar Latvijas valdību netiek iekasēta.

Saskaņā ar ECB Padomes 2014. gada 20. februāra Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (2014/304/ES) par Valsts kases noguldījumiem eiro līdz 200 milj. eiro apjomā Latvijas Banka piemēro eiro uz nakti izsniegto kredītu vidējās procentu likmes indeksu EONIA (2016. gada un 2015. gada beigās tas bija negatīvs – attiecīgi -0.329% un -0.127%). Valsts kases norēķinu kontu eiro un ārvalstu valūtā atlikumu kopsummai, kas pārsniedz 200 milj. eiro, Latvijas Banka piemēro ECB noguldījumu iespējas procentu likmi (2016. gada un 2015. gada beigās tā bija negatīva – attiecīgi -0.40% un -0.30%).

Latvijas Bankas prasību un saistību pret Latvijas valdību sadalījums 2016. gada un 2015. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Prasības		
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	706 919	472 158
Pārējie vērtspapīri	48 754	48 468
Uzkrātie procenti par parāda vērtspapīriem	12 145	10 929
Kopā prasības	767 818	531 555
Saistības		
Pieprasījuma noguldījumi eiro	46 710	38 055
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtā	159 844	155 228
Nodokļu saistības	159	197
Kopā saistības	206 713	193 480

Latvijas Bankas ar Latvijas valdību saistītie ienākumi un izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas iepriekšējā gada peļņas daļa 2016. un 2015. gadā bija šāda (sk. arī 22.2. un 23. skaidrojumu).

	(tūkst. eiro)	
	2016	2015
Ienākumi (-)/izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa		
Procenti par parāda vērtspapīriem	-2 272	-1 154
Negatīvie procenti par valdības noguldījumiem	-85	-57
Parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	1 188	412
Nodokļu izdevumi	9 943	8 941
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	19 524	23 894
Kopā tīrie izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa	28 298	32 036

44. APGRŪTINĀTIE AKTĪVI

2016. gada beigās bija apgrūtināti Latvijas Bankas iegādātie vērtspapīri un citi finanšu instrumenti, kuru tirgus vērtība bija 33 038 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 5 778 tūkst. eiro), lai nodrošinātu biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu un biržā tirgto procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes darījumu veikšanu.

45. VĒRTSPAPĪRU AIZDOŠANAS DARĪJUMI

Latvijas Bankas uzdevumā tās aģenti automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas līgumu ietvaros veic vērtspapīru aizdošanas darījumus, aizdodot Latvijas Bankas īpašumā esošos vērtspapīrus pret naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīlu. Vērtspapīru aizdošanas darījumi nodrošina papildu ienākumus, būtiski neietekmējot ieguldījumu likviditāti, jo aizdotie vērtspapīri Latvijas Bankai ir ātri pieejami. Minētie aģenti administrē vērtspapīru aizdošanas darījumus un kontrolē šo darījumu un to nodrošinājuma atbilstību. Vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājuma patiesā vērtība ir lielāka par aizdoto vērtspapīru patieso vērtību.

Lai veicinātu vērtspapīru tirgus likviditāti, Latvijas Banka vienlaikus ar citām eiro zonas NCB veic VSAIP ietvaros iegādāto vērtspapīru aizdošanu, un Latvijas Banka to īsteno automatizētās vērtspapīru aizdevumu programmas ietvaros.

2016. gada beigās aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība, kas noteikta saskaņā ar kotētām cenām aktīvā tirgū, bija 118 129 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 53 692 tūkst. eiro), t.sk. VSAIP ietvaros iegādāto un aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība 2016. gada beigās bija 11 101 tūkst. eiro (2015. gada beigās – 7 050 tūkst. eiro.).

Naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīla, kas saņemta Latvijas Bankas vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas aģenta kontā kā vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājums, nav uzrādīta Latvijas Bankas bilancē (sk. arī 2.13. skaidrojumu).

46. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN APŅEMŠANĀS

Latvijas Bankai piederošo SNB akciju neapmaksātā daļa ir 75% no šo akciju nominālvērtības, un tā apmaksājama pēc attiecīga SNB Valdes lēmuma pieņemšanas. 2016. gada beigās šo akciju neapmaksātā daļa bija 4 013 tūkst. SDR (5 115 tūkst. eiro; 2015. gada beigās – 4 013 tūkst. SDR (5 108 tūkst. eiro); sk. arī 14.2. skaidrojumu).

2016. gada beigās Latvijas Banka bija emitējusi eiro kolekcijas monētas, lata jubilejas un piemiņas monētas un dārgmetāla apgrozības monētas ar 6 529 tūkst. eiro nominālvērtību (2015. gada beigās – 5 787 tūkst. eiro). Šīs monētas var apmainīt Latvijas Bankā atbilstoši nominālvērtībai. Saskaņā ar Latvijas Bankas vadības vērtējumu iespējamība, ka Latvijas Bankai nāktos šīs monētas atpirkt no monētu turētājiem, ir neliela, un uzkrājumi nav izveidoti.

2016. gada beigās Latvijas Banka bija emitējusi lata naudas zīmes ar 129 906 tūkst. eiro nominālvērtību (2015. gada beigās – 135 526 tūkst. eiro), kas bilancē uzrādītas 51 806 tūkst. eiro apjomā (2015. gada beigās – 135 526 tūkst. eiro). Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu lata skaidrās naudas nomaiņas pret eiro periods Latvijas Bankā ir bez termiņa ierobežojuma. Saskaņā ar Latvijas Bankas vadības vērtējumu iespējamība, ka Latvijas Bankai nāktos apmainīt lata naudas zīmes 78 100 tūkst. eiro nominālvērtībā, ir neliela.

2015. gadā darbību uzsāka TARGET2 vērtspapīriem, kas ļauj centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un NCB nodrošināt pārrobežu vērtspapīru norēķinu pamatpakalpojumus. Latvijas Banka veic sagatavošanās darbu, lai Latvijas vērtspapīru tirgus dalībnieki varētu pievienoties TARGET2 vērtspapīriem platformai 2017. gadā, un kopā ar citām NCB piedalās tās izmaksu segšanā. Plānots, ka Latvijas Bankas ieguldījums TARGET2 vērtspapīriem 2017.–2020. gadā būs aptuveni 1.3 milj. eiro. Paredzēts, ka TARGET2 vērtspapīriem platforma darbosies, ievērojot pilno izmaksu atgūšanas principu un komisijas maksas ienākumi vidējā termiņā segs tās izdevumus.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Latvijas Bankas padomei

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pievienoto Latvijas Bankas (Banka) finanšu pārskatu no 3. lapas līdz 45. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- bilanci 2016. gada 31. decembrī;
- peļņas un zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī;
- kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu skaidrojumus, kas ietver nozīmīgāko grāmatvedības principu aprakstu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Latvijas Bankas finansiālo stāvokli 2016. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem gadā, kas noslēdzās 2016. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2016. gada 3. novembra Pamatnostādni (ES) 2016/2249 par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (ECB/2016/34), Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un Latvijas Republikas likuma "Par Latvijas Banku" prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu.

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas "Revīzijas pakalpojumu likumam" mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu atbildība, kas noteikta šajos standartos, aprakstīta mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Bankas saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Bankas valdes un personu, kurām uzticēta Bankas pārvalde, atbildība par finanšu pārskatiem

Bankas valde ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2016. gada 3. novembra Pamatnostādni (ES) 2016/2249 par grāmatvedības un finanšu pārskatu sniegšanas tiesisko regulējumu Eiropas Centrālo banku sistēmā (ECB/2016/34), Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un Latvijas Republikas likuma "Par Latvijas Banku" prasībām, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanu. Bankas valde ir arī atbildīga par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar Bankas valdes viedokli ir nepieciešama, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Ievērojot Latvijas Republikas likumu "Par Latvijas Banku", Bankas valdes pienākums ir sagatavot finanšu pārskatus, piemērojot darbības turpināšanas principu.

Personas, kurām uzticēta Bankas pārvalde, ir atbildīgas par Bankas finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu revīzijas mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiek atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiek atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas vienošanās, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis lai sniegtu atzinumu par Bankas iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un vadības izdarīto grāmatvedības aplēšu un attiecīgās finanšu pārskatos sniegtās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par iestādes spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka pastāv būtiska nenoteiktība, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē iestāde savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārējo finanšu pārskatu struktūru un saturu, t.sk. atklāto informāciju un pievienotos skaidrojumus, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo to pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Bankas pārvalde, un cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, t.sk. par jebkuriem būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Armine'.

Armine Movsisjana
Valdes priekšsēdētāja
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 178
Rīga, Latvija
2017. gada 10. martā